

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

april 2020

220228-B.18-4

Ljubljana, MAJ 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.18-4

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

april 2020

Ljubljana, MAJ 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar. Obdelave podatkov, postopki zagotavljanja skladnosti in poročilo so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani.

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta se brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/05/2017
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.18-4
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa zunanjega zraka
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Petra DOLŠAK, mag.ekol. Kris ALATIČ, inž. meh.
Datum izdelave:	MAJ 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>Elektronska verzija</i> https://www.gtd-eimv.si/ <i>Tiskana verzija</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. 3x Elektroinštitut Milan Vidmar - arhiv 1x

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica. Meritve se nanašajo na april 2020. Vključeni so rezultati meritev kakovosti zunanjega zraka, ki jih pod nadzorom EIMV izvaja TE Brestanica: koncentracije SO₂, NO₂, NO_x, O₃ in meteorološke meritve.

V merjenem obdobju rezultati meritev SO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Dnevna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO_x na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%.

V merjenem obdobju rezultati meritev O₃ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Opozorilna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Alarmna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi je bila v merjenem obdobju presežena 6 krat.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD	9
1.1	KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA	9
1.1.1	ZAKONSKE OSNOVE.....	9
1.1.2	MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA	9
1.1.3	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV	10
1.1.4	MEJNE VREDNOSTI MERJENIH PARAMETROV	11
1.2	METEOROLOGIJA	13
1.2.1	ZAKONSKE OSNOVE.....	13
1.2.2	MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA	13
1.2.3	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV.....	14
2.	REZULTATI MERITEV	15
2.1	Meritve kakovosti zraka	15
2.1.1	Pregled koncentracij v zraku: SO ₂ – Sv. Mohor.....	17
2.1.2	Pregled koncentracij v zraku: NO ₂ – Sv. Mohor	20
2.1.3	Pregled koncentracij v zraku: NO _x – Sv. Mohor	23
2.1.4	Pregled koncentracij v zraku: O ₃ – Sv. Mohor.....	26
2.2	Meteorološke meritve.....	29
2.2.1	Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor	29
2.2.2	Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor	31
3.	ZAKLJUČEK.....	35

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje teh ciljev zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanje zraka.

1.1 KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA

1.1.1 ZAKONSKE OSNOVE

Monitoring kakovosti zunanje zraka zagotavlja država, dolžni pa so ga izvajati tudi povzročitelji obremenitve zunanje zraka, ki morajo pri opravljanju svoje dejavnosti v sklopu obratovalnega monitoringa, zagotavljati tudi monitoring stanja okolja, oziroma monitoring kakovosti zunanje zraka. Onesnaževanje zunanje zraka je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak in je posledica človekove dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, človekovemu zdravju ali pa na kakšen način posega v lastninsko pravico. Monitoring kakovosti zunanje zraka zaradi tovrstnega vnašanja obsega spremljanje in nadzorovanje stanja onesnaženosti zraka s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki. Način spremljanja in nadzorovanja je predpisan v podzakonskih aktih – uredbah in pravilniku: Uredbi o kakovosti zunanje zraka (Ur.l. RS 9/11 s spremembami), Uredbi o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur.l. RS 56/06) in Pravilniku o ocenjevanju kakovosti zunanje zraka (Ur. l. RS, št. 55/11 s spremembami). Ti predpisi so bili sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja (ZVO, Ur. l. RS, št. 32/93; ZVO-1, Ur. l. RS, št. 41/2004 s spremembami). V letu 2007 je bila sprejeta tudi Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS 31/07 s spremembami), ki povzročiteljem obremenitve zunanje zraka med drugim predpisuje zahteve v zvezi z ocenjevanjem kakovosti zraka na območju vrednotenja obremenitve zunanje zraka.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa so postale obvezujoče tudi Direktive Evropske unije s področja kakovosti zunanje zraka, ki jih Slovenija privzema v svojo zakonodajo: Direktiva Sveta 1996/62/ES o presoji in upravljanju kakovosti zunanje zraka, Direktiva Sveta 2002/3/ES o ozonu v zunanjem zraku, Direktiva Sveta 1999/30/ES o mejnih vrednostih žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov, trdnih delcev in svinca v zunanjem zraku in Direktiva Sveta 2000/69/ES o mejnih vrednostih benzena in ogljikovega monoksida v zunanjem zraku in Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ter najnovejša Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in sveta o kakovosti zunanje zraka in čistejšem zraku za Evropo (Ur. l. EU, L1/52/11, 2008), ki je 11. junija 2010 razveljavila predhodno navedene direktive. Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ostaja po tem datumu še v veljavi.

1.1.2 MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA

Monitoring kakovosti zunanje zraka se v okolici TE Brestanica izvaja od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanji monitoring poteka na stalnem merilnem mestu Sveti Mohor. Na merilnem mestu Brestanica potekajo le meritve meteoroloških parametrov. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate merilne postaje v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Klasifikacija merilnega mesta v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Merilna postaja	Tip merilnega mesta	Geografski opis	Tip območja	Značilnosti območja
AMP Sveti Mohor	I - industrijsko	32 – razgibano	R - podeželsko	R – stanovanjsko, A - kmetijsko

Slika: Lokacija merilnega mesta v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

V monitoringu kakovosti zunanjega zraka je uporabljena merilna oprema, ki je skladna z referenčnimi merilnimi metodami. Meritve kakovosti zraka se opravljajo po naslednjih standardnih preskusnih metodah:

SIST EN 14212:2012; SIST
EN 14212:2012/AC:2014:

Standardna metoda za določanje koncentracije žveplovega dioksida z ultravijolično fluorescenco,

SIST EN 14211:2012:

Standardna metoda za določevanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemiluminiscenco,

SIST EN 14625:2012:

Standardna metoda za določanje koncentracije ozona z ultravijolično fotometrijo,

SIST EN 12341:2014:

Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdečih delcev PM₁₀ ali PM_{2,5}

1.1.3 NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Nabor merjenih parametrov kakovosti zunanje zraka v avtomatski merilni postaji:

Naziv postaje	SO ₂	NO ₂	NO _x	O ₃
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanje zraka TE Brestanica, april 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanje zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 1 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanje zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanje zraka TEB za leto 2020.

1.1.4 MEJNE VREDNOSTI MERJENIH PARAMETROV

V skladu z **Zakonom o varstvu okolja** (Ur. l. RS, št. 41/04 s spremembami) je na območju Republike Slovenije v veljavi **Uredba o kakovosti zunanje zraka** (Ur. l. RS, št. 9/11 s spremembami), ki določa normative za vrednotenje kakovosti zraka spodnjih plasti atmosfere.

Legenda uporabljenih kratic zakonsko predpisanih koncentracij v poročilu:

kratica	pomen
MVU	urna mejna vrednost
MVD	dnevna mejna vrednost
AV	alarmna vrednost
OV	opozorilna vrednost
VZL	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi
AOT40	parameter izražen v (µg/m ³).h, izračunan za določeno obdobje kot vsota razlik med urnimi koncentracijami, ki presegajo 80 µg/m ³ in so izmerjene med 8. in 20. uro ter vrednostjo 80 µg/m ³ urnih koncentracij

Mejne in alarmne vrednosti ter kritične vrednosti za varstvo rastlin za žveplov dioksid:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost (µg/m ³)	alarmna vrednost (µg/m ³)
1 ura	350 (ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	500
1 dan	125 (ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost (µg/m ³)	sprejemljivo preseganje (µg/m ³)
zimski čas od 1. oktobra do 31. marca	20	-
koledarsko leto	20	-

Mejne in alarmne vrednosti za dušikov dioksid ter kritična vrednost za varstvo rastlin za dušikove okside:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost (µg/m ³)	alarmna vrednost (µg/m ³)
1 ura	200 (velja za NO ₂) (ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	400 (velja za NO ₂)
koledarsko leto	40 (velja za NO ₂)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost (µg/m ³)	sprejemljivo preseganje (µg/m ³)
koledarsko leto	30 (velja za NO _x)	-

Opomba: Od leta 2010, vključno z njim, za dušikov dioksid ni sprejemljivega preseganja

Opozorilna in alarmna vrednost za ozon:

časovni interval povprečenja	opozorilna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	180	240

* - za izvajanje 16. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka je treba preseganje vrednosti meriti v treh zaporednih urah ali jih za to obdobje predvideti

Ciljne vrednosti za varovanje zdravja ljudi in varstvo rastlin za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost	vrednost $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varstvo rastlin ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $18.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$ v povprečju petih let

Opomba: Skladnost s ciljnimi vrednostmi se ocenjuje od leta 2010. To leto je prvo iz katerega se podatki uporabljajo pri izračunu skladnosti za obdobje naslednjih treh oziroma petih let.

Dolgoročni cilji za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost v koledarskem letu	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $6.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$

Opomba: Doseganje dolgoročnih ciljev še ni datumsko opredeljeno.

1.2 METEOROLOGIJA

1.2.1 ZAKONSKE OSNOVE

Zakon o varstvu okolja (*Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16*), določa, da se monitoring meteoroloških pojavov zagotavlja s posebnim zakonom, to je z Zakonom o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, št. 49/06*), ki je bil dne 11.11.2017 razveljavljen z izjemo tretjega in četrtega odstavka 30. člena, ki se nanaša na pripravo in izdelavo meteoroloških izdelkov. 30 člen je v uporabi do uskladitve četrtega odstavka 23. člena Zakona o državni meteorološki, hidrološki, oceanografski in seizmološki službi (*Uradni list, št. 60/2017*), ki je z dnem 11.11.2017 nadomestil zakon iz leta 2006 Zakon o meteorološki dejavnosti (*Uradni list RS, 49/2006*). Zakon obravnava tudi opravljanje meteorološke dejavnosti na avtomatskih meteoroloških postajah, na katerih elektronske naprave samodejno merijo, shranjujejo in pošiljajo podatke meteorološkega opazovanja v zbirke podatkov.

1.2.2 MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA

Meteorološke meritve se v okolici TE Brestanica izvajajo skupaj z meritvami kakovosti zraka od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanje meritve potekajo na lokaciji Sveti Mohor. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar, ki izvaja tudi QA/QC postopke in izdeluje končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meteorološke merilne postaje:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Slika: Lokacije merilnih mest v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

Meritve meteoroloških parametrov se izvajajo po naslednjih merilnih principih:

- Merjenje smeri in hitrosti vetra je izvedeno z ultrazvočnim anemometrom na višini 10 m. Merilnik meri vrednosti trodimenzionalnega vektorja hitrosti vetra. Vektor se določa na podlagi meritve časa preleta zvoka na treh ustrezno postavljenih poteh. Sistem na ta način združuje meritev hitrosti in smeri vetra brez mehansko vrtljivih senzorjev.
- Merjenje temperature zraka je izvedeno z aspiriranim dajalnikom temperature s termolinearnim termistorskim vezjem.
- Merjenje relativne vlažnosti zraka je izvedeno s kapacitivnim dajalnikom, ki s pomočjo elektronskega vezja linearizira in ojača spremembe vlage v zraku ter jih pretvori v ustrezen analogen električni izhodni signal.

1.2.3 NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Nabor merjenih parametrov meteoroloških meritev v avtomatskih merilnih postajah:

Merilna postaja	Temperatura zraka	Smer in hitrost vetra	Relativna vlaga	Količina padavin	Sončno sevanje
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓	

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanlega zraka TE Brestanica, april 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanlega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 4 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanlega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanlega zraka TEB za leto 2020.

2. REZULTATI MERITEV

2.1 MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ april 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	99

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ april 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	-	99

Pregled preseženih vrednosti: O₃ april 2020

	nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	0	0	6	99

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ do april 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	0	99

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ do april 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	-	99

Pregled preseženih vrednosti: O₃ do april 2020

		nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	6	99

Pregled srednjih koncentracij: SO₂ (µg/m³) za april 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	4	4	4	6	7

Pregled srednjih koncentracij: NO₂ (µg/m³) za april 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	2	3	4	4	4

Pregled srednjih koncentracij: NO_x (µg/m³) za april 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	3	3	4	5	5

Pregled srednjih koncentracij: O₃ (µg/m³) za april 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	81	76	93	85	89

Pregled srednjih koncentracij SO₂ (µg/m³) za 01.10.2019 - 01.04.2020

postaja	*
Sv. Mohor	5

Pregled srednjih koncentracij NO_x (µg/m³) za 01.01.2019 - 31.12.2019

postaja	**
Sv. Mohor	6

2.1.1 Pregled koncentracij v zraku: SO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

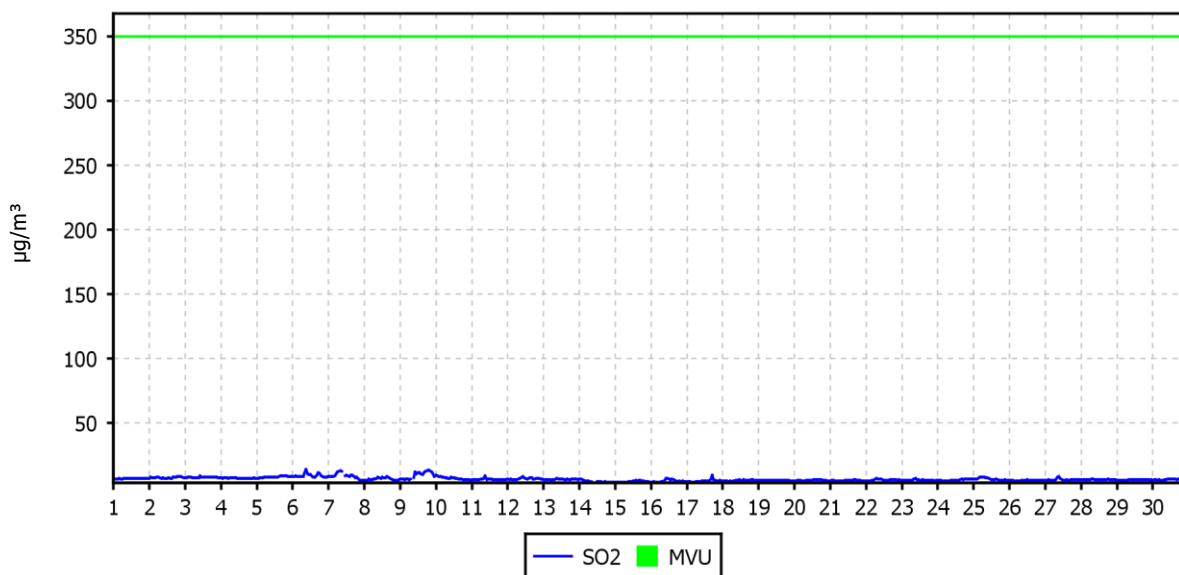
Razpoložljivih urnih podatkov:	716	99%
Maksimalna urna koncentracija:	14 µg/m ³	06.04.2020 10:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	10 µg/m ³	09.04.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	5 µg/m ³	15.04.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	7 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 350 µg/m ³ :	0	
Število primerov dnevne koncentracije		
- nad MVD 125 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 500 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	11 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	6 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 1.0 µg/m ³	0	0	0	0
1.0 do 2.0 µg/m ³	0	0	0	0
2.0 do 3.0 µg/m ³	0	0	0	0
3.0 do 4.0 µg/m ³	3	0	0	0
4.0 do 5.0 µg/m ³	65	9	2	7
5.0 do 7.5 µg/m ³	499	70	22	73
7.5 do 10.0 µg/m ³	127	18	6	20
10.0 do 15.0 µg/m ³	22	3	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 70.0 µg/m ³	0	0	0	0
70.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 90.0 µg/m ³	0	0	0	0
90.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	716	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

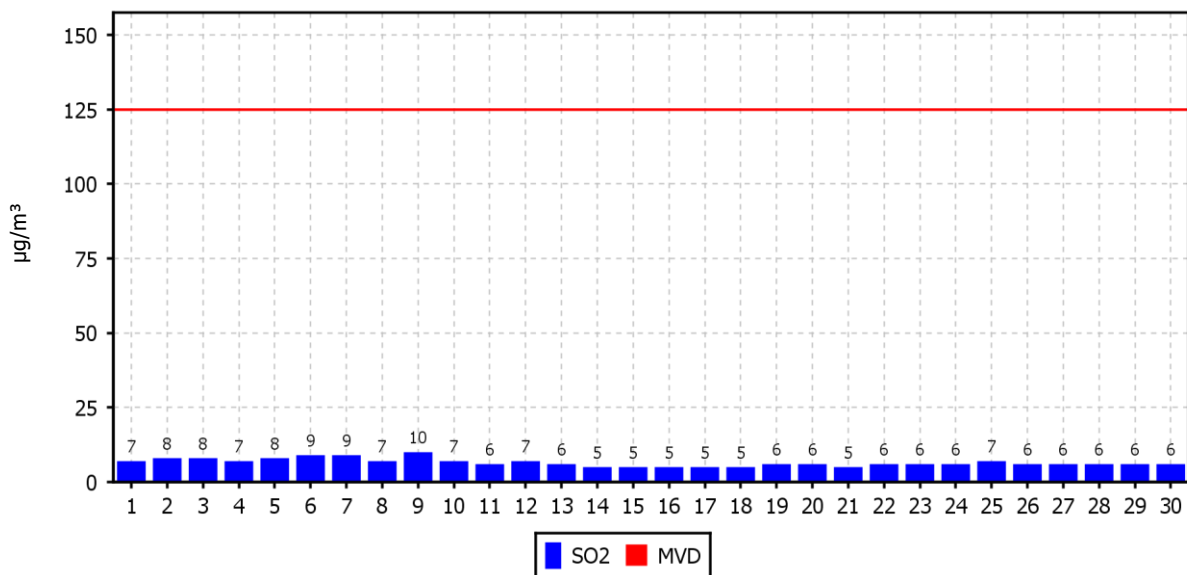
01.04.2020 do 01.05.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

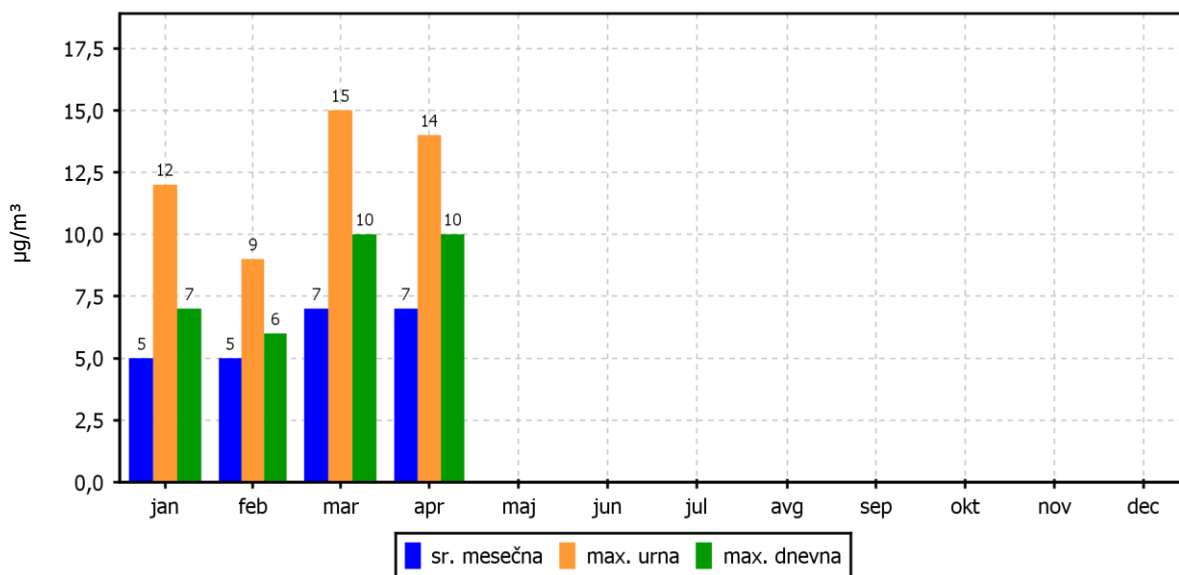
01.04.2020 do 01.05.2020

KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

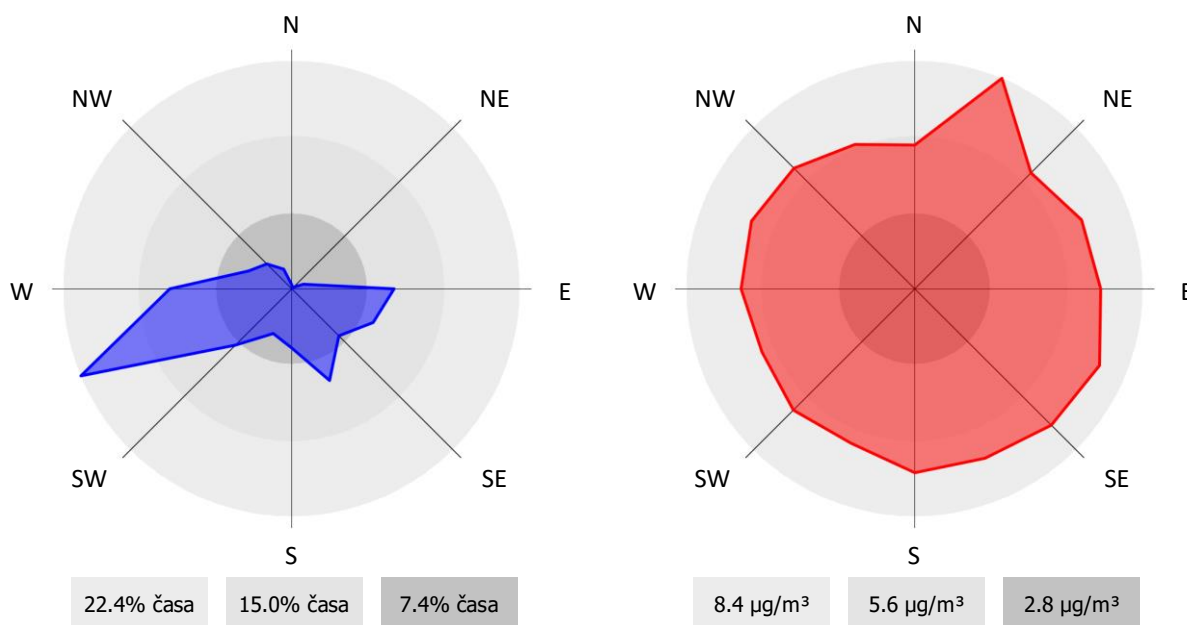
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.04.2020 do 01.05.2020

2.1.2 Pregled koncentracij v zraku: NO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

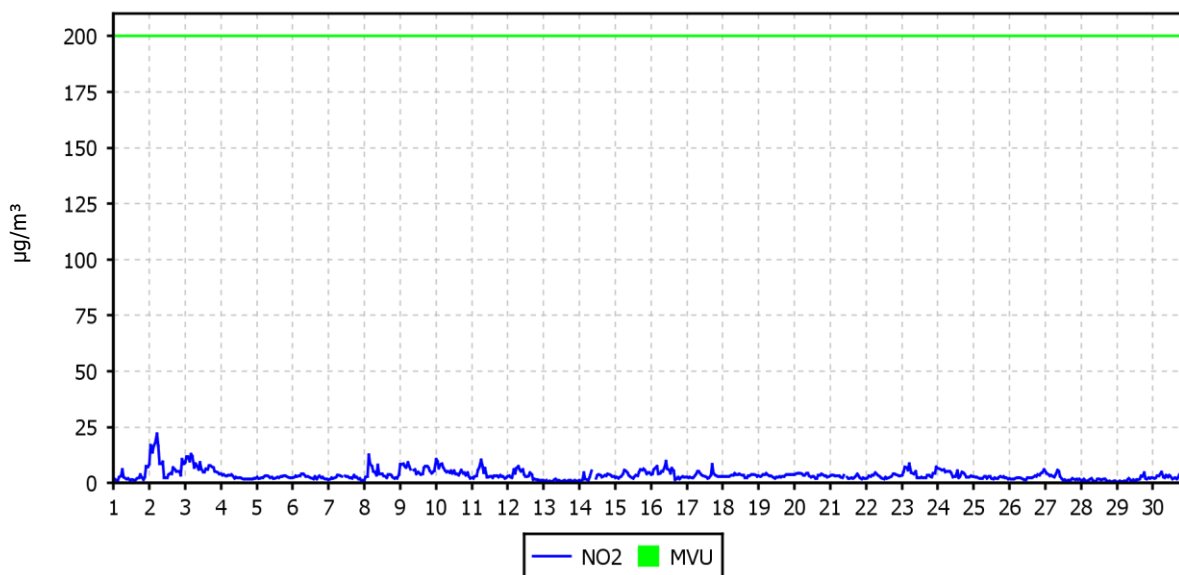
Razpoložljivih urnih podatkov:	715	99%
Maksimalna urna koncentracija:	22 µg/m ³	02.04.2020 06:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	9 µg/m ³	02.04.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	1 µg/m ³	13.04.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 200 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 400 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	10 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	591	83	26	87
5.0 do 10.0 µg/m ³	110	15	4	13
10.0 do 15.0 µg/m ³	9	1	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	4	1	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	1	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	715	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

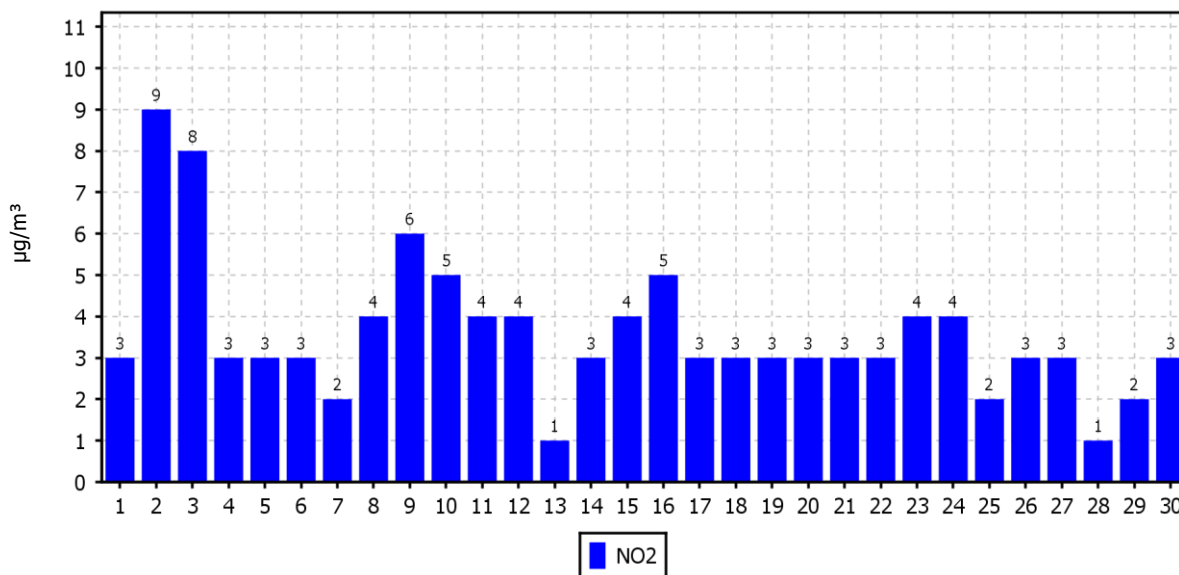
01.04.2020 do 01.05.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

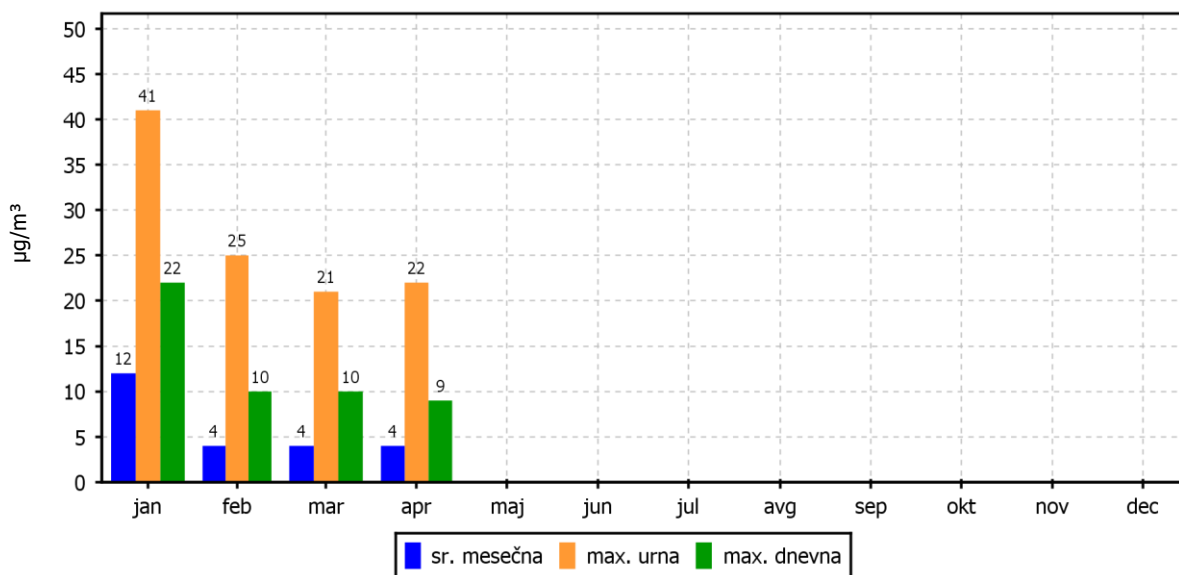
01.04.2020 do 01.05.2020

KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

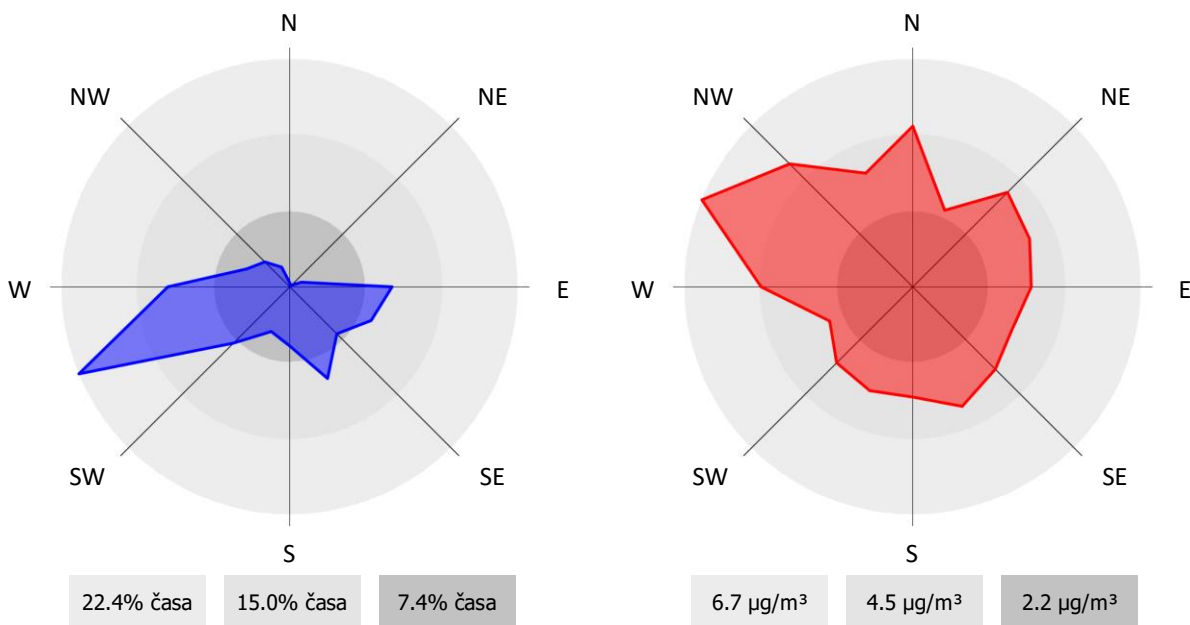
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.04.2020 do 01.05.2020

2.1.3 Pregled koncentracij v zraku: NO_x – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

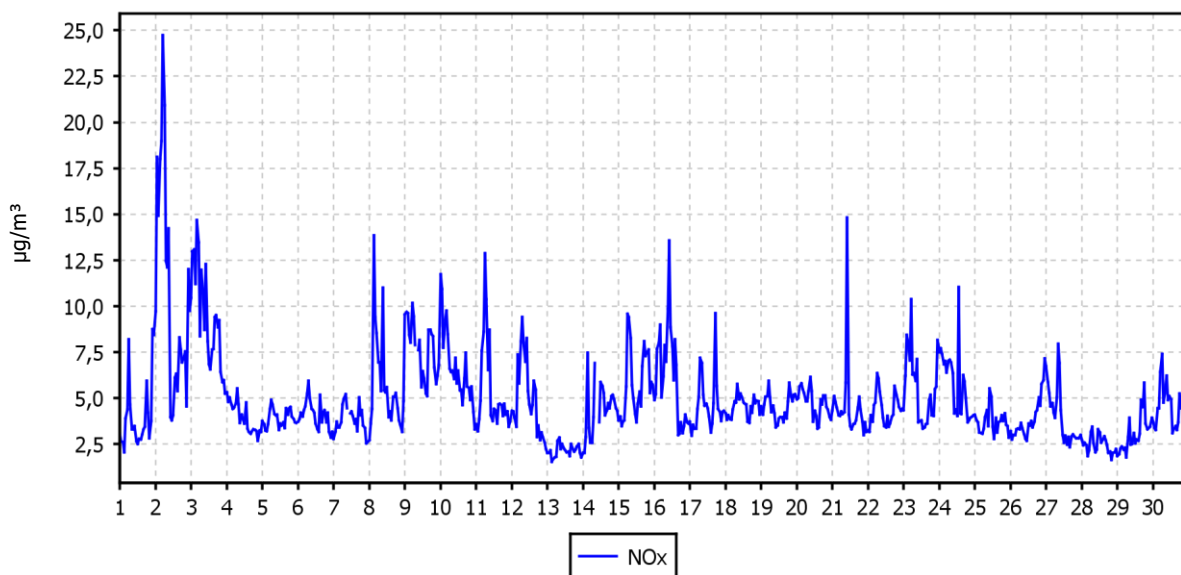
Razpoložljivih urnih podatkov:	716	99%
Maksimalna urna koncentracija:	25 µg/m ³	02.04.2020 06:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	11 µg/m ³	02.04.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	2 µg/m ³	13.04.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	5 µg/m ³	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	13 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	5 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	466	65	19	63
5.0 do 10.0 µg/m ³	220	31	10	33
10.0 do 15.0 µg/m ³	25	3	1	3
15.0 do 20.0 µg/m ³	3	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	2	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	716	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

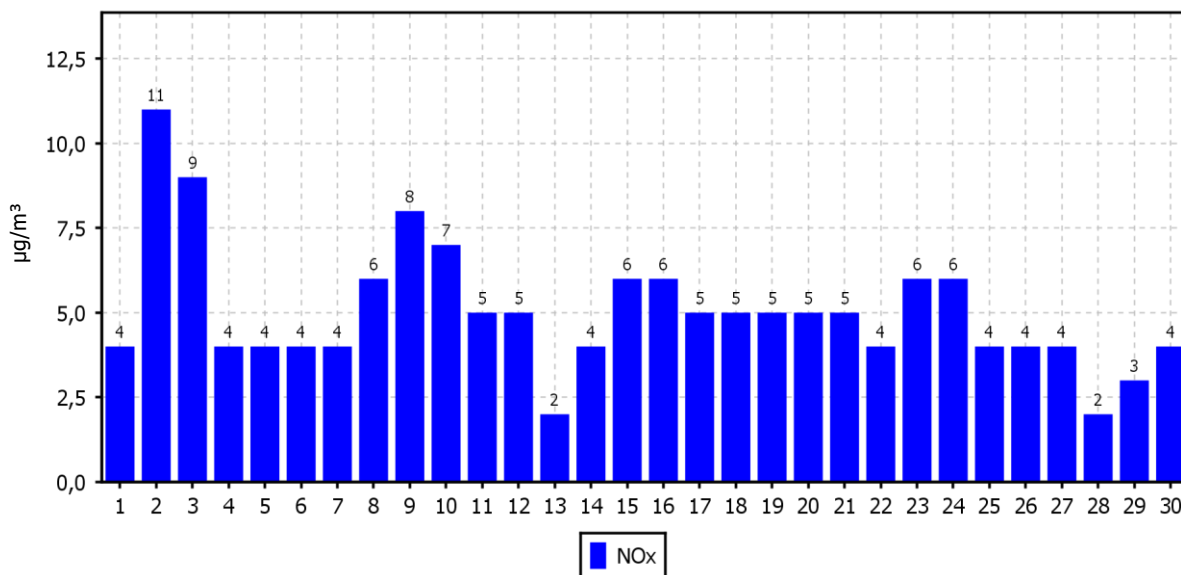
01.04.2020 do 01.05.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

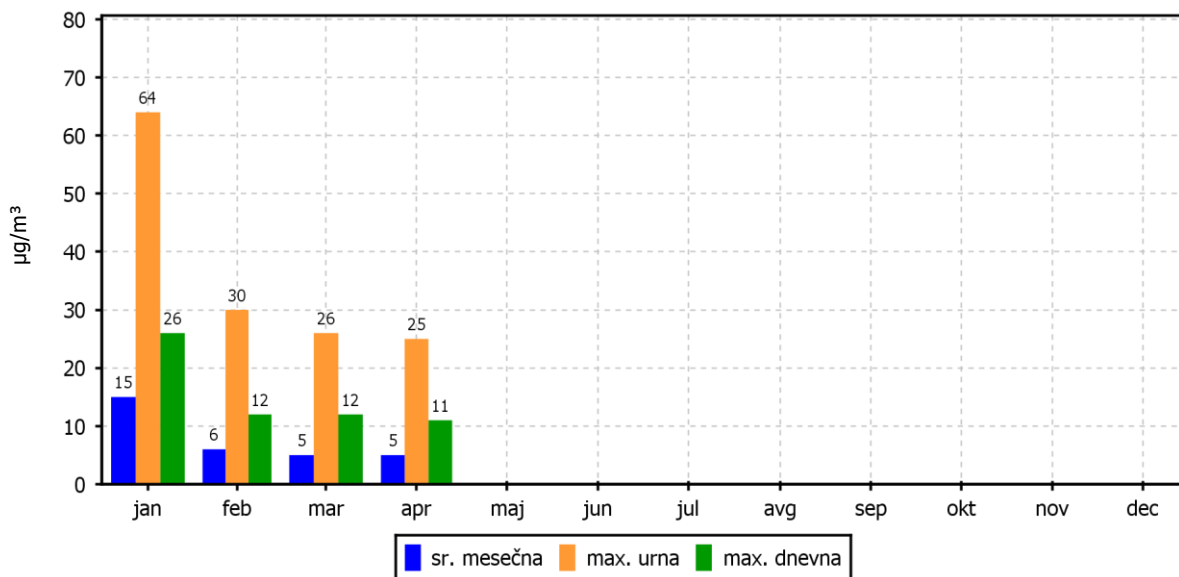
01.04.2020 do 01.05.2020

KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

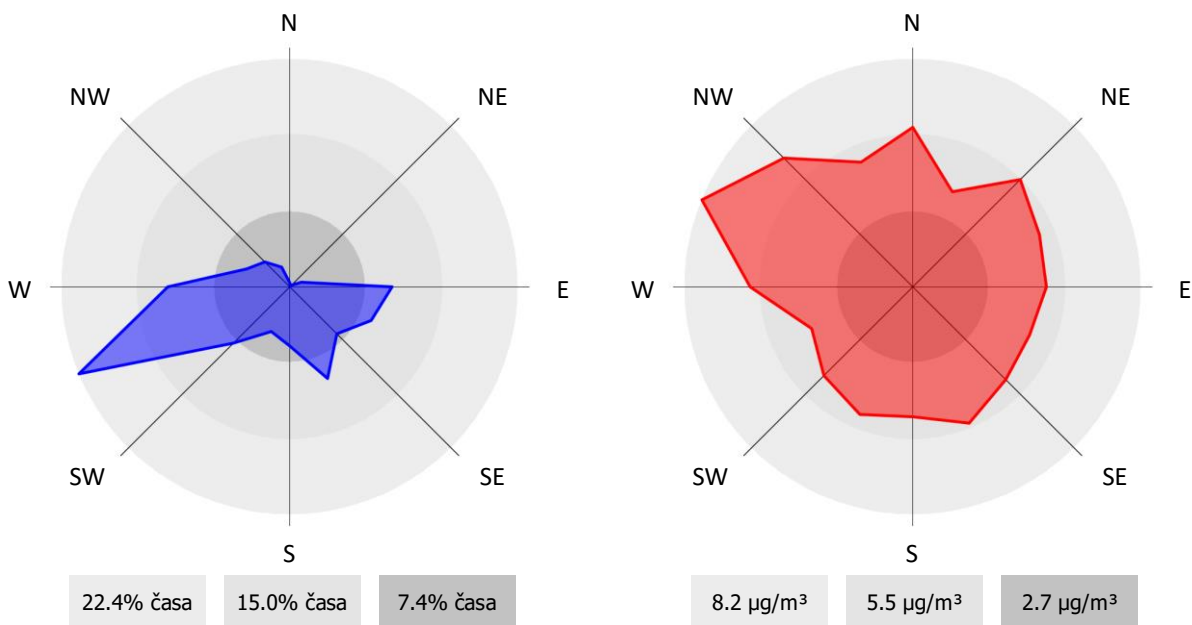
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.04.2020 do 01.05.2020

2.1.4 Pregled koncentracij v zraku: O₃ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

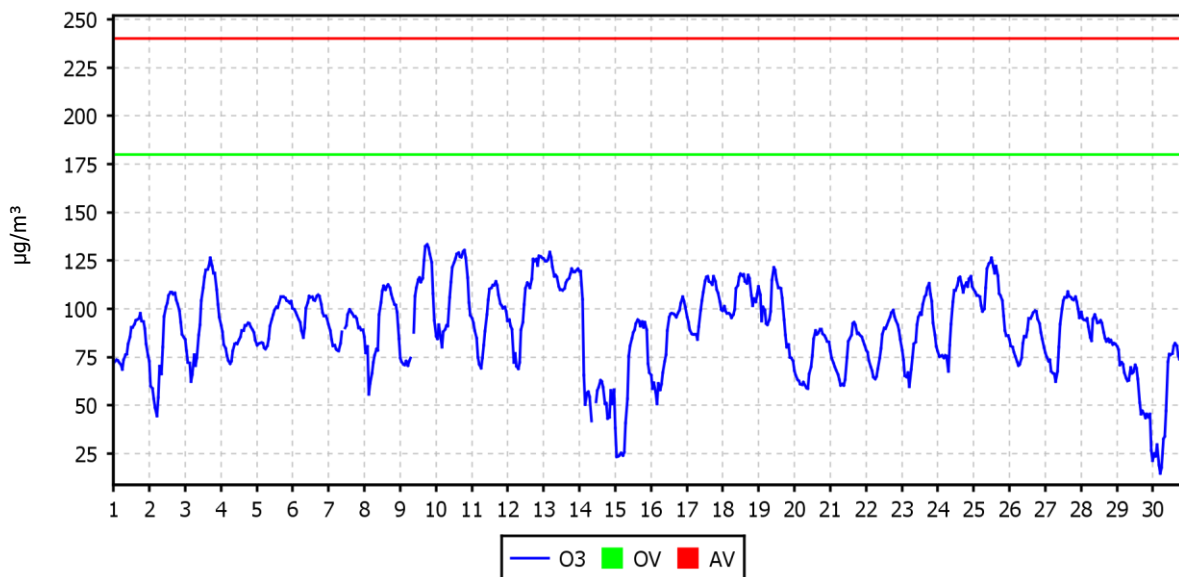
Razpoložljivih urnih podatkov:	716	99%
Maksimalna urna koncentracija:	133 µg/m ³	09.04.2020 19:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	119 µg/m ³	13.04.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	56 µg/m ³	30.04.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	89 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad OV 180 µg/m ³ :	0	
- nad AV 240 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	127 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	90 µg/m ³	
AOT40:		obdobje
- mesečna vrednost	6852 (µg/m ³).h	1.4. do 1.5.
- varstvo rastlin: maj-junij	0 (µg/m ³).h	1.5. do 1.8.
- varstvo gozdov: april-september	6852 (µg/m ³).h	1.4. do 1.10.
Dnevna 8-urna vrednost:		
- število primerov nad 120 µg/m ³ :	6	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 µg/m ³	3	0	0	0
20.0 do 40.0 µg/m ³	14	2	0	0
40.0 do 65.0 µg/m ³	67	9	3	10
65.0 do 80.0 µg/m ³	136	19	3	10
80.0 do 100.0 µg/m ³	268	37	17	57
100.0 do 120.0 µg/m ³	183	26	7	23
120.0 do 130.0 µg/m ³	41	6	0	0
130.0 do 150.0 µg/m ³	4	1	0	0
150.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 220.0 µg/m ³	0	0	0	0
220.0 do 240.0 µg/m ³	0	0	0	0
240.0 do 260.0 µg/m ³	0	0	0	0
260.0 do 280.0 µg/m ³	0	0	0	0
280.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 320.0 µg/m ³	0	0	0	0
320.0 do 340.0 µg/m ³	0	0	0	0
340.0 do 360.0 µg/m ³	0	0	0	0
360.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	716	100	30	100

URNE KONCENTRACIJE - O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

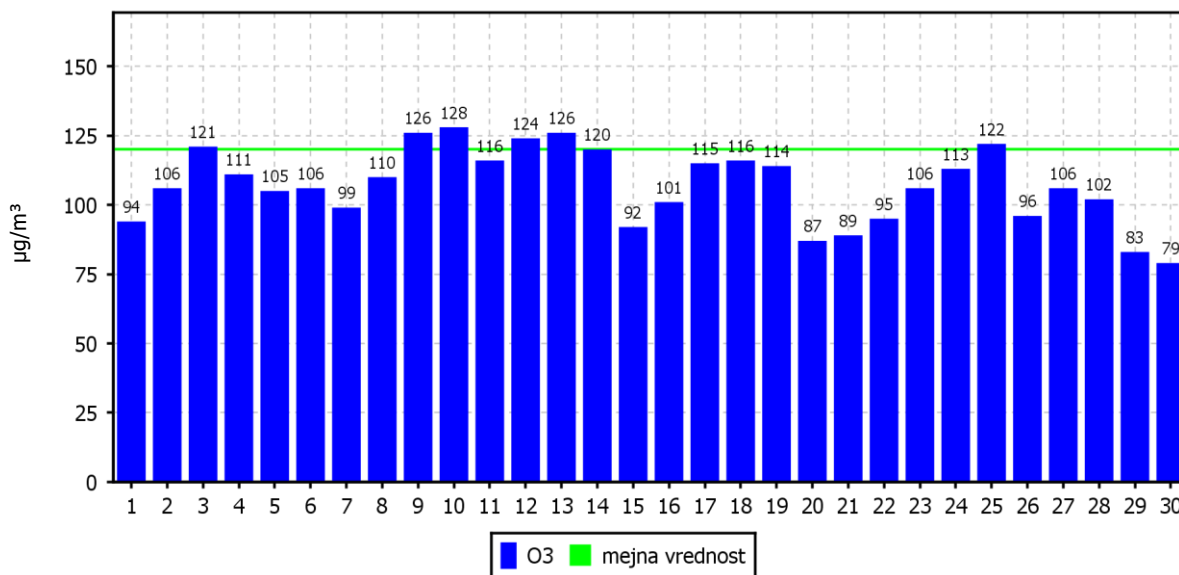
01.04.2020 do 01.05.2020

DNEVNE 8-URNE SREDNJE VREDNOSTI O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

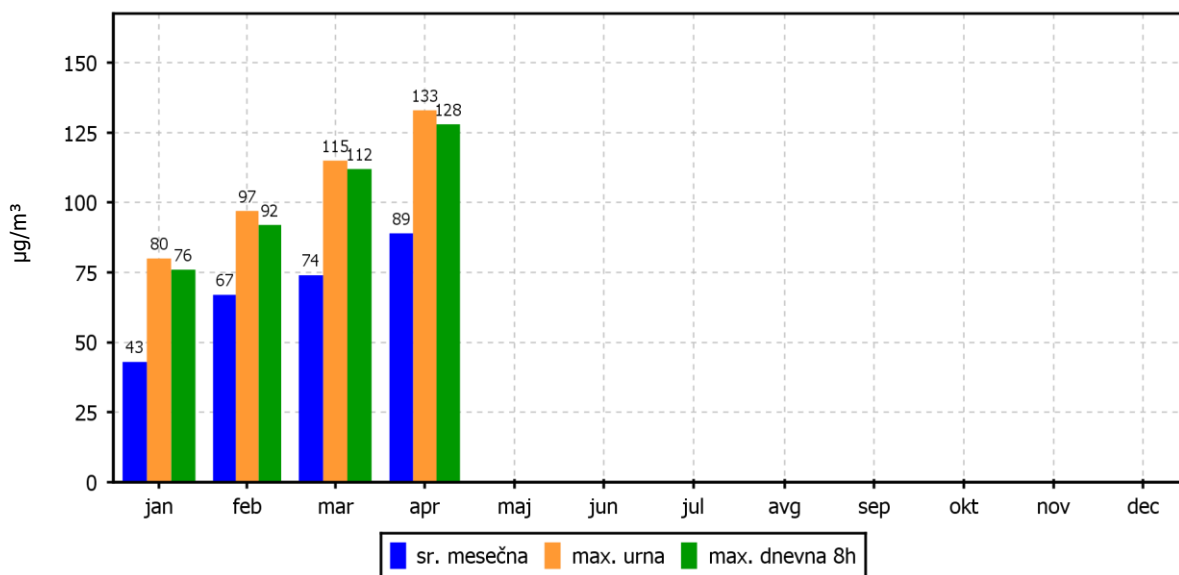
01.04.2020 do 01.05.2020

KONCENTRACIJE - O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

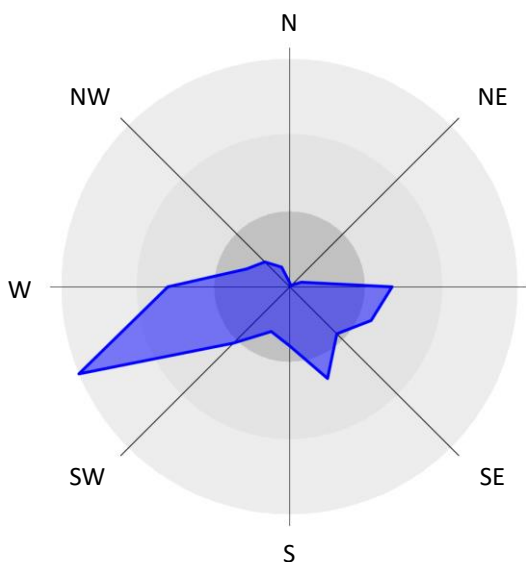
01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

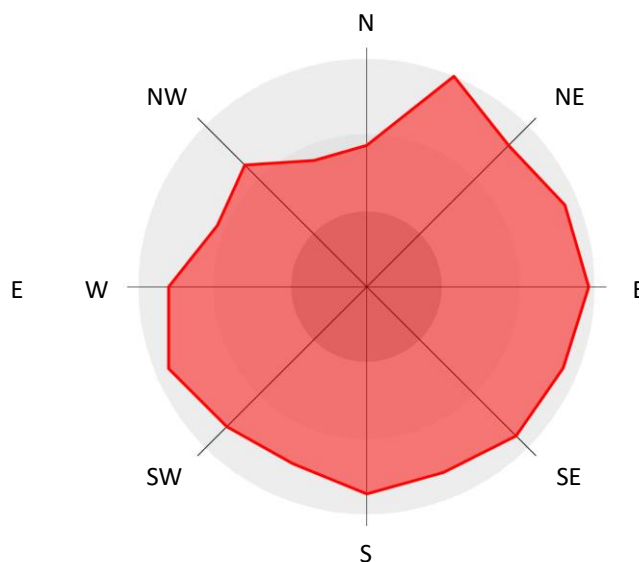
01.04.2020 do 01.05.2020

22.4% časa

15.0% časa

7.4% časa

100.3 µg/m³

67.2 µg/m³

33.1 µg/m³

2.2 METEOROLOŠKE MERITVE

2.2.1 Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

	TEMPERATURA		RELATIVNA VLAGA	
Razpoložljivih urnih podatkov	718	100%	717	100%
Maksimalna urna vrednost	29 °C	18.04.2020 15:00:00	100%	14.04.2020 04:00:00
Maksimalna dnevna vrednost	18 °C	18.04.2020	92%	29.04.2020
Minimalna urna vrednost	-3 °C	02.04.2020 04:00:00	16%	07.04.2020 15:00:00
Minimalna dnevna vrednost	4 °C	01.04.2020	25%	08.04.2020
Srednja vrednost v obdobju	14 °C		47%	

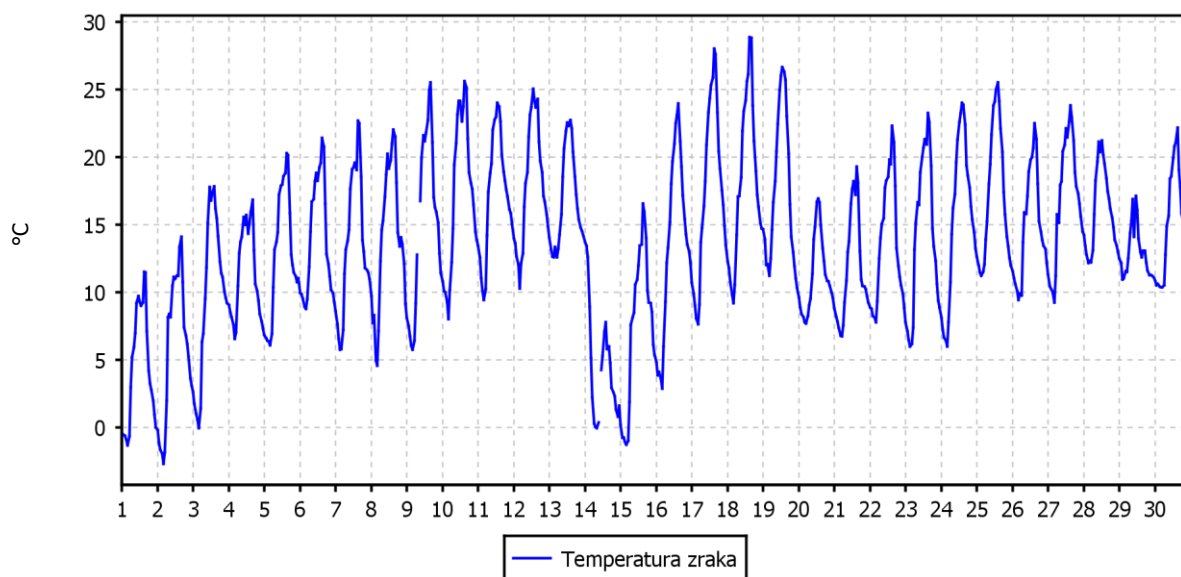
TEMPERATURA	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
-50.0 do 0.0 °C	19	3	0	0
0.0 do 3.0 °C	24	3	0	0
3.0 do 6.0 °C	24	3	3	10
6.0 do 9.0 °C	82	11	1	3
9.0 do 12.0 °C	136	19	4	13
12.0 do 15.0 °C	144	20	9	30
15.0 do 18.0 °C	103	14	12	40
18.0 do 21.0 °C	87	12	1	3
21.0 do 24.0 °C	71	10	0	0
24.0 do 27.0 °C	24	3	0	0
27.0 do 30.0 °C	4	1	0	0
30.0 do 50.0 °C	0	0	0	0
Skupaj	718	100	30	100

REL. VLAŽNOST	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 %	28	4	0	0
20.0 do 30.0 %	138	19	2	7
30.0 do 40.0 %	155	22	10	33
40.0 do 50.0 %	153	21	10	33
50.0 do 60.0 %	100	14	4	13
60.0 do 70.0 %	49	7	1	3
70.0 do 80.0 %	31	4	1	3
80.0 do 90.0 %	7	1	1	3
90.0 do 100.0 %	56	8	1	3
Skupaj	717	100	30	100

URNE VREDNOSTI - Temperatura zraka

TE Brestanica (Sv. Mohor)

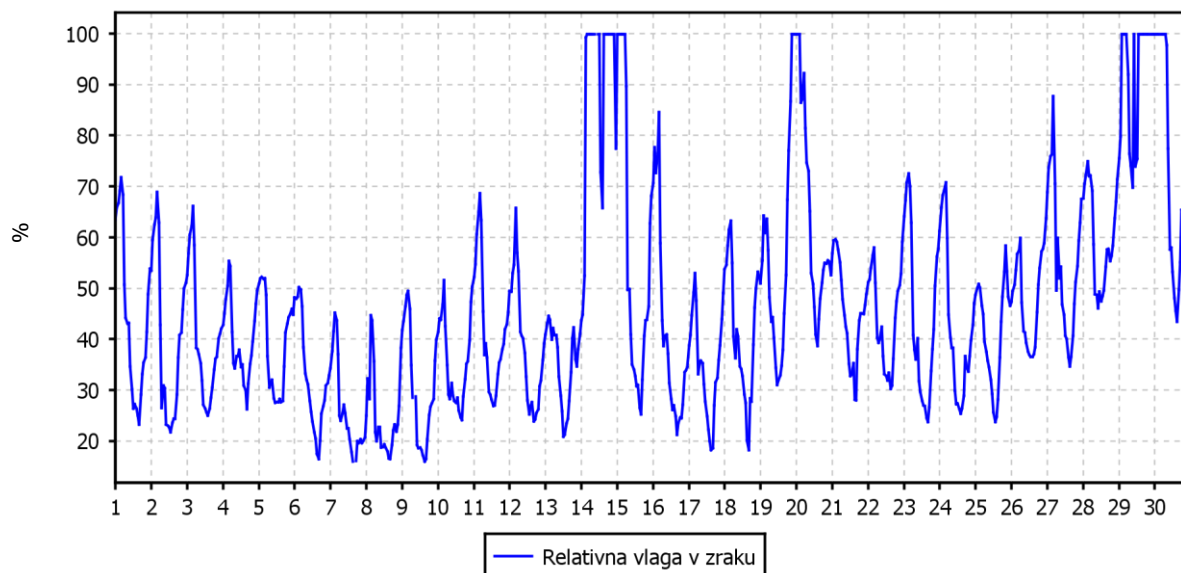
01.04.2020 do 01.05.2020

URNE VREDNOSTI - Relativna vlaga v zraku

TE Brestanica (Sv. Mohor)

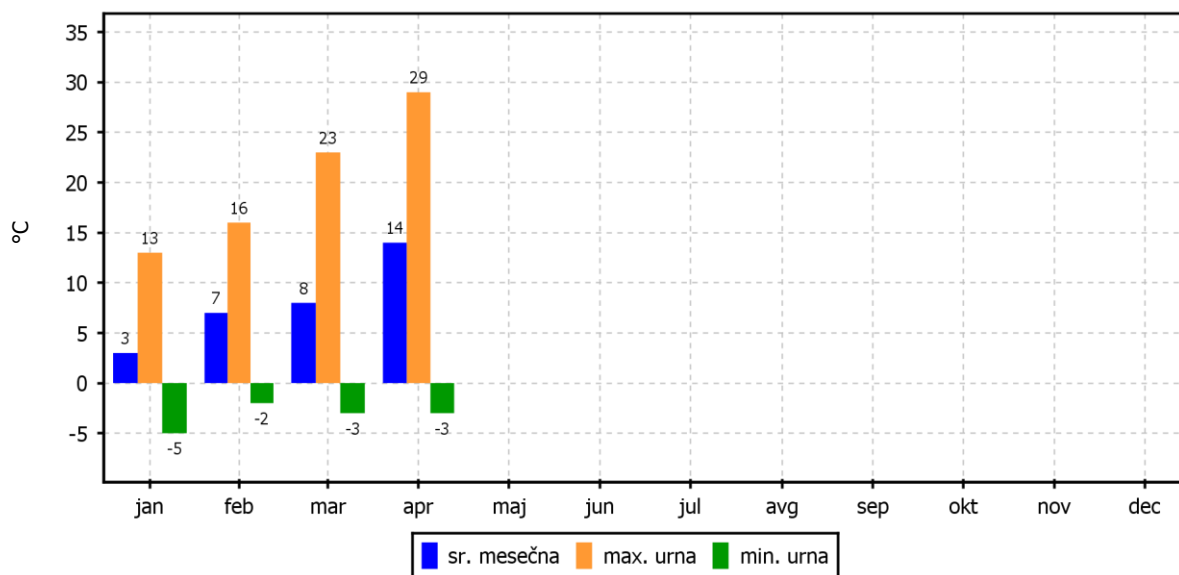
01.04.2020 do 01.05.2020

TEMPERATURA ZRAKA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

2.2.2 Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2020 do 01.05.2020

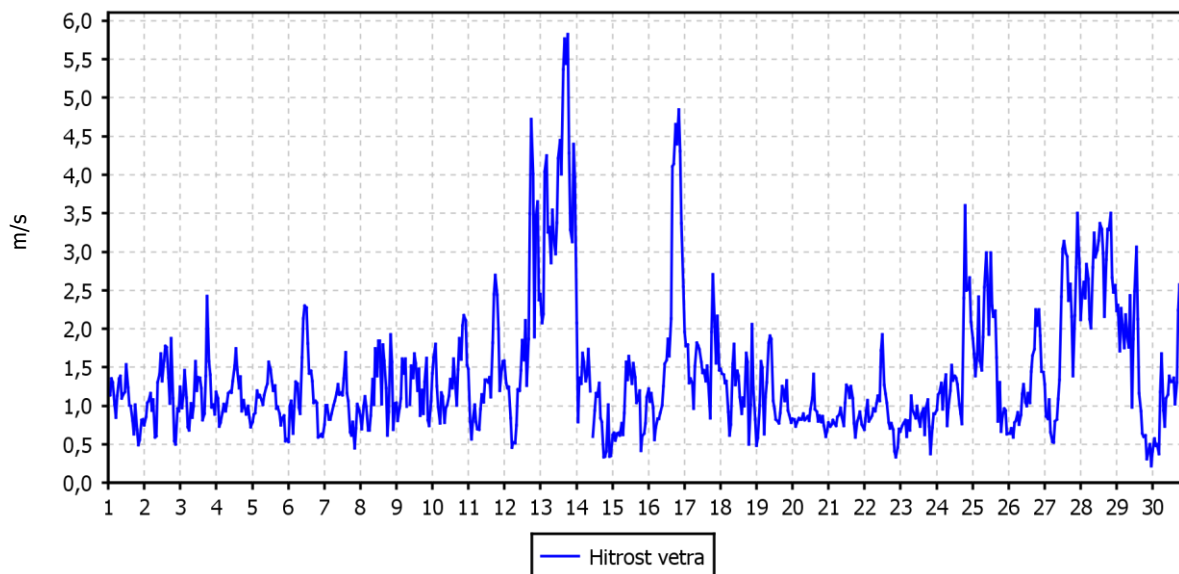
Razpoložljivih urnih podatkov:	718	100%
Maksimalna urna hitrost:	6 m/s	13.04.2020 18:00:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	29.04.2020 23:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	1 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	0	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	oo		
	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	frek.	%o
N	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
NNE	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
NE	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
ENE	0	1	4	3	0	1	0	0	0	0	0	9	13
E	0	4	4	11	28	17	8	0	0	0	0	72	100
ESE	0	4	3	15	24	11	5	0	0	0	0	62	86
SE	0	2	9	15	20	1	0	0	0	0	0	47	65
SSE	0	2	6	26	28	7	1	0	0	0	0	70	97
S	0	0	3	14	19	6	0	0	0	0	0	42	58
SSW	0	0	4	10	16	4	0	0	0	0	0	34	47
SW	0	0	1	18	19	4	10	4	0	0	0	56	78
WSW	0	1	4	16	30	30	47	29	4	0	0	161	224
W	0	1	4	22	37	8	7	7	0	0	0	86	120
WNW	0	3	3	15	11	1	0	0	0	0	0	33	46
NW	0	1	9	11	3	1	0	0	0	0	0	25	35
NNW	0	1	7	5	2	0	0	0	0	0	0	15	21
SKUPAJ	0	22	65	181	237	91	78	40	4	0	0	718	1000

URNE VREDNOSTI - Hitrost vetra

TE Brestanica (Sv. Mohor)

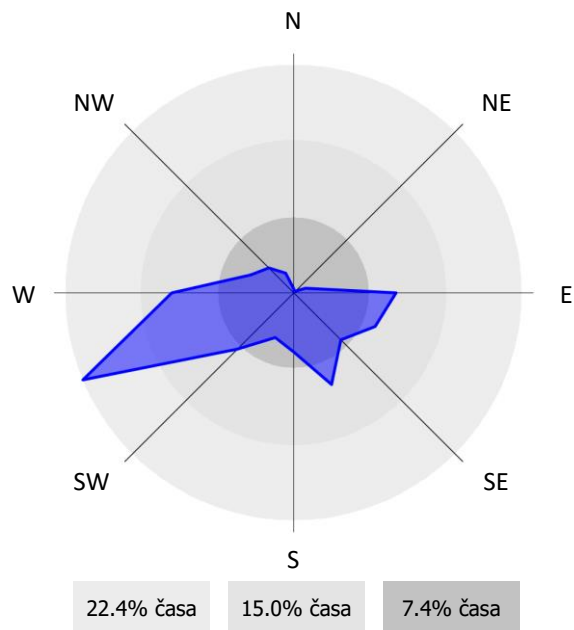
01.04.2020 do 01.05.2020

ROŽA VETROV

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.04.2020 do 01.05.2020

3. ZAKLJUČEK

Meritve onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o. na lokacijah Sv. Mohor in TE Brestanica. Na lokaciji Brestanica, ki je v upravljanju osebja TE Brestanica so se izvajale samo meteorološke meritve. Merilna lokacija Sv. Mohor je v upravljanju strokovnega osebja EIMV. Postopke za izvajanje meritev in QA/QC postopke je predpisal EIMV. Izdelal je tudi obdelavo rezultatov meritev in potrdil njihovo veljavnost.

V poročilu so za mesec april 2020 podani rezultati urnih in dnevni vrednosti za parametre SO₂, NO₂/NO_x in O₃ ter statistična analiza v skladu s predpisano zakonodajo. Podani so tudi rezultati meritev meteoroloških parametrov v aprilu 2020 na obeh lokacijah.

V mesecu aprilu 2020 je bilo na merilnem mestu sv. Mohor izmerjeno 99% pravih rezultatov urnih koncentracij meritev SO₂, NO₂/NO_x in O₃, zato rezultati meritev sledijo letnemu cilju za uradne podatke meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o..

Termoelektrarna Brestanica v tem mesecu ni obratovala.

Urna mejna vrednost (350 µg/m³) in dnevna mejna vrednost SO₂ (125 µg/m³) nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija SO₂ je znašala 14 µg/m³. Maksimalna dnevna koncentracija je znašala 10 µg/m³, medtem ko je bila srednja mesečna koncentracija 7 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severo-vzhoda. Največji deleži so iz smeri NNE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Urna mejna vrednost (200 µg/m³) in alarmna mejna vrednost (koncentracije 3-eh zaporednih ur nad 400 µg/m³) NO₂ nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija NO₂ je znašala 22 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 9 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 4 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje NO₂ je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severo-zahoda. Največji deleži so iz smeri WNW. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Alarmna (240 µg/m³), opozorilna (180 µg/m³) in ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi (120 µg/m³) niso bile presežene. Maksimalna urna koncentracija O₃ je znašala 133 µg/m³, maksimalna dnevna koncentracija 119 µg/m³. Srednja mesečna koncentracija je znašala 89 µg/m³. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je nizek. Ozon je v prihajal iz vzhoda. Največji deleži so iz smeri NNE in ENE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Rezultati meritev onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov na vplivnem področju TEB kažejo, da koncentracije onesnažil v mesecu aprilu 2020 ne presegajo dovoljenih mejnih vrednosti iz česar lahko zaključimo, da je vpliv elektrarne na onesnaženost zraka v okviru predpisanih zakonskih zahtev.

ELEKTROINŠTITUT MIŁAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

APRIL 2020

220228-B.14-4

Ljubljana, MAJ 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.14-4

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

APRIL 2020

Ljubljana, MAJ 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Vzorčenje in analize kakovosti padavin in količine usedlin je izvedel Elektroinštitut Milan Vidmar v Ljubljani. Analize vsebnosti težkih kovin v prašnih usedlinah je izvedel ERICo Velenje. Obdelava rezultatov monitoringa kakovosti padavin in usedlin, kot tudi postopki za zagotavljanje in nadzor nad kakovostjo podatkov so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta so brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.14-4
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa padavin
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo, Ljubljana, Hajdrihova 2
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Leonida MEHLE MATKO, dipl. inž. kem. inž. Tomaž ZAKŠEK, dipl. inž. kem. tehol.
Datum izdelave:	MAJ 2020
Seznam prejemnikov poročila:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. (Marjan Jelenko) 3x Elektroinštitut Milan Vidmar 1x

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati analiz kakovosti padavin in količine usedlin ter koncentracij težkih kovin v usedlinah za obdobje od 01.03.2020 do 01.04.2020.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	1
2.	ZAKONSKE OSNOVE.....	1
3.	MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST.....	2
4.	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV.....	2
5.	REZULTATI MERITEV.....	3
5.1	KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN.....	5
5.1.1	Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp.....	5
5.1.2	Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor.....	11
5.1.3	Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih.....	17
5.1.4	Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje.....	23
5.2	TEŽKE KOVINE V USEDLINAH.....	29
5.2.1	Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih.....	29
5.3	RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH.....	31
5.3.1	Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah.....	31
5.4	PAH IN Hg V USEDLINAH.....	32
5.4.1	PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor.....	32
6.	SKLEP.....	33

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje ciljev oziroma nadzor nad doseganjem slednjih zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka in z njim monitoring kakovosti padavin.

Eno od pomembnih meril stopnje onesnaženosti zunanjega zraka je sestava padavin oziroma usedlin. Snovi se na površje usedajo kot:

- mokre ali
- suhe usedline.

Mokre usedline nastajajo v procesu čiščenja plinov in delcev iz ozračja s tekočo (npr. kapljice vode) ali trdno (npr. kristali ledu) fazo. Suhe usedline pa se v obliki delcev ali plinov usedajo na površje v času, ko ni padavin. Kemijska sestava usedlin je tako merilo za stopnjo onesnaženosti zraka. Sestavine padavin so v večji meri produkti oksidacije najpogostejših onesnaževal, kot so SO₂, NO_x, CO in ogljikovodiki. Z njihovim usedanjem prihaja do zakisljevanja in evtrofikacije okolja.

2. ZAKONSKE OSNOVE

S ciljem zmanjšati zakisljevanje kot tudi evtrofikacijo, je bila leta 1979 sprejeta **Konvencija o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja**. Na njeni osnovi so države dolžne izvajati **EMEP program**, ki vključuje tudi spremljanje kakovosti padavin. V okviru mreže EMEP naj bi se v vzorcih padavin določalo sledeče komponente: pH, SO₄²⁻, NO₃⁻, Cl⁻, NH₄⁺, K⁺, Na⁺, Ca²⁺, Mg²⁺, elektroprevodnost in pa nekatere kovine.

Po mednarodnem dogovoru je bila postavljena tudi mejna pH vrednost za kisle padavine, ki znaša 5,6 pH.

S stališča škodljivosti za zdravje in naravo se vedno večkrat omenjajo onesnaževala, kot so težke kovine in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki. Ti naj bi predstavljali tveganje za zdravje ljudi tako s koncentracijami v zraku kot tudi z usedanjem in to v že zelo majhnih koncentracijah, zato je bila v EU sprejeta četrta hčerinska direktiva na področju kakovosti zunanjega zraka:

- **Direktiva 2004/107/ES o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku.**

Določbe direktive so vnesene v slovenski pravni red z **Uredbo o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih ogljikovodikih (Ur.l. RS, št. 56/2006)**.

V letu 2008 je bila sprejeta direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku:

- **Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo.**

V slovenski pravni red je bila vnesena z **Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 09/2011, 08/2015 in 66/2018)**.

Omenjena pravna akta sicer ne predpisujeta mejnih vrednosti, vendar pa vključujeta zahteve po spremljanju kakovosti in količine usedlin.

Pri monitoringu padavin je potrebno upoštevati tudi zahteve Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011, 06/2015, 05/2017 in 05/2018).

3. MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST

Na območju monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolici TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih, ter na referenčni lokaciji Kočevje.

4. NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Monitoring kakovosti padavin je sestavljen iz vzorčenja padavin na terenu in analiz vzorcev v laboratoriju.

V mesečnih vzorcih padavin se določa:

- volumen,
- prevodnost,
- koncentracije nitratov,
- koncentracije sulfatov
- koncentracije kloridov,
- koncentracije amoniaka,
- kovine Ca, Mg, Na, K in
- usedline ter
- težke kovine.

Padavine oziroma usedline vzorčimo z Bergerhoffovim zbiralnikom padavin.

Ker slovenska zakonodaja ne predpisuje posebnih zahtev glede meritev kakovosti padavin, se slednje izvaja v skladu z zahtevami programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch). Za določanje vsebnosti kovin se za vzorčenje in analizo uporablja standard prEN 15841.

Nabor parametrov, analizne metode in sistem zagotavljanja kakovosti podatkov za vzorčenje in analizo vzorcev padavin, ki je vpeljan v laboratoriju, sledi splošnim zahtevam programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch) in pa zahtevam, ki jih postavlja naša zakonodaja. Monitoring upošteva tudi zakonske zahteve glede reprezentativnosti mernih mest in zagotavljanja reprezentativnosti lokacije mernega mesta na območju na katerega vpliva vir onesnaževanja..

Vzorčenje in analize vzorcev padavin in usedlin so izvedene v kemijskem laboratoriju Elektroinštituta Milan Vidmar, z izjemo analiz težkih kovin, ki se izvajajo v ERICo.

Pri obdelavi podatkov so uporabljene tudi določbe Odločbe sveta z dne 27. januarja 1997 o vzpostavitvi vzajemne izmenjave informacij in podatkov iz merilnih mrež in posameznih postaj za merjenje onesnaženosti zunanjega zraka v državah članicah.

5. REZULTATI MERITEV

V tabelah, grafih in prilogah v nadaljevanju so prikazani rezultati meritev kakovosti padavin in količine usedlin za mesec marec. Poleg rezultatov meritev za mesec marec so prikazani tudi rezultati meritev za pretekle mesece, in sicer za obdobje enega leta. Za pH vrednosti in kovine, katerih meritve so zahtevane z zakonodajo, je za mesec marec prikazan petletni niz rezultatov meritev.

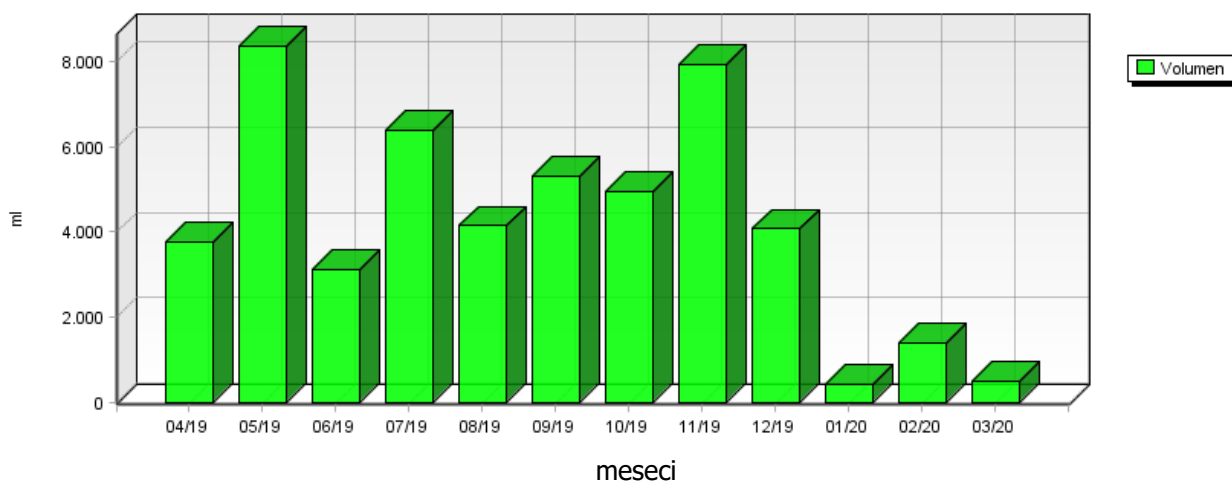
5.1 KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN

5.1.1 Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp

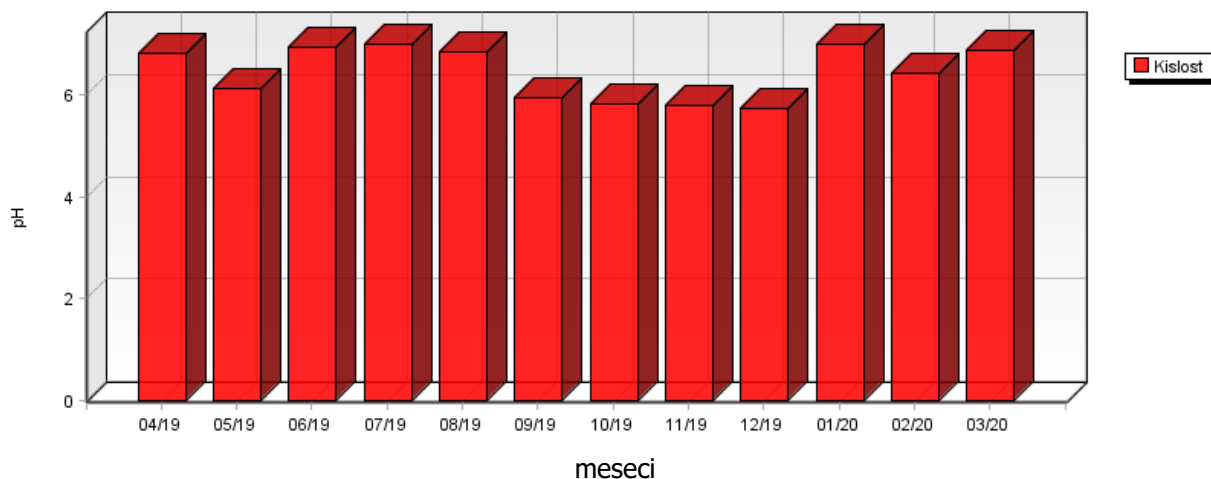
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Meteorološki stolp
Obdobje meritev: 01.04.2019 do 01.04.2020

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Volumen ml	3760	8390	3110	6405	4165	5310	4950	7950	4080	420	1370	490
Kislost pH	6.81	6.11	6.93	6.98	6.83	5.93	5.83	5.78	5.74	7.01	6.43	6.88
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	26.50	7.10	24.70	25.00	18.10	6.90	6.40	5.30	5.30	28.00	15.10	14.00

**Meteorološki stolp
VOLUMEN PADAVIN**

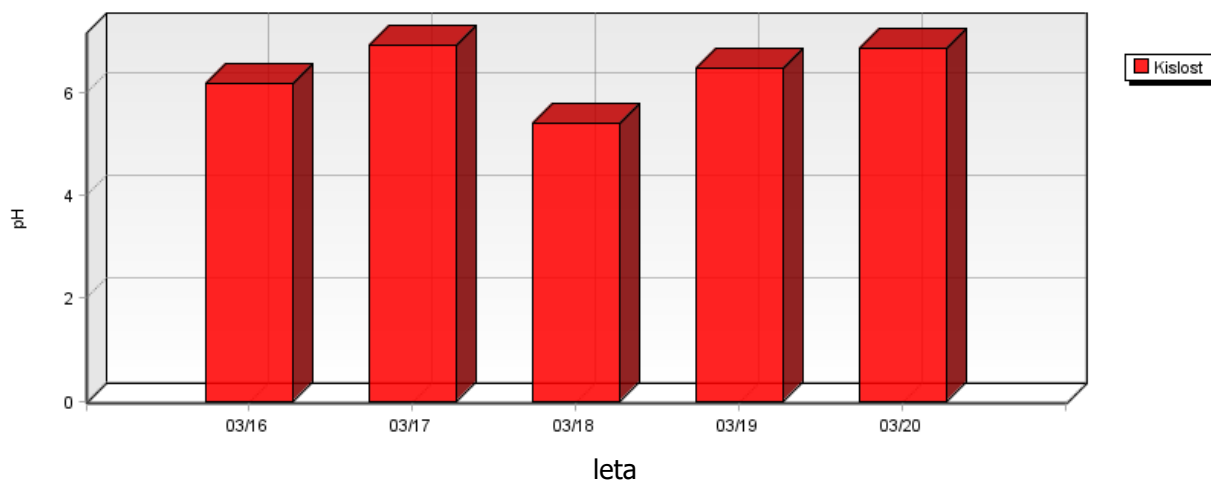

**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN**

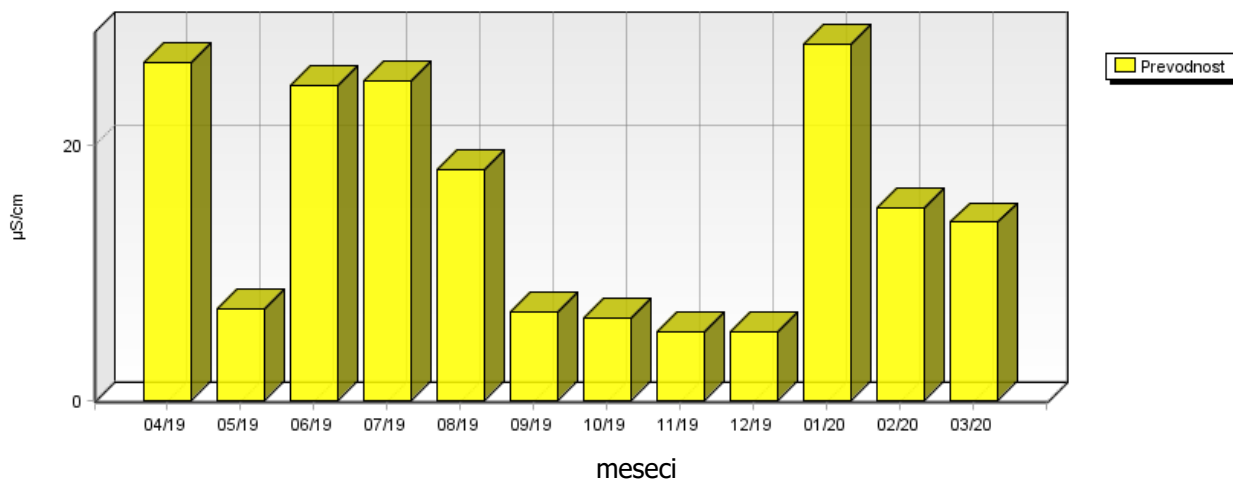

	03/16	03/17	03/18	03/19	03/20
Kislost pH	6.17	6.94	5.40	6.49	6.88

Meteorološki stolp KISLOST PADAVIN

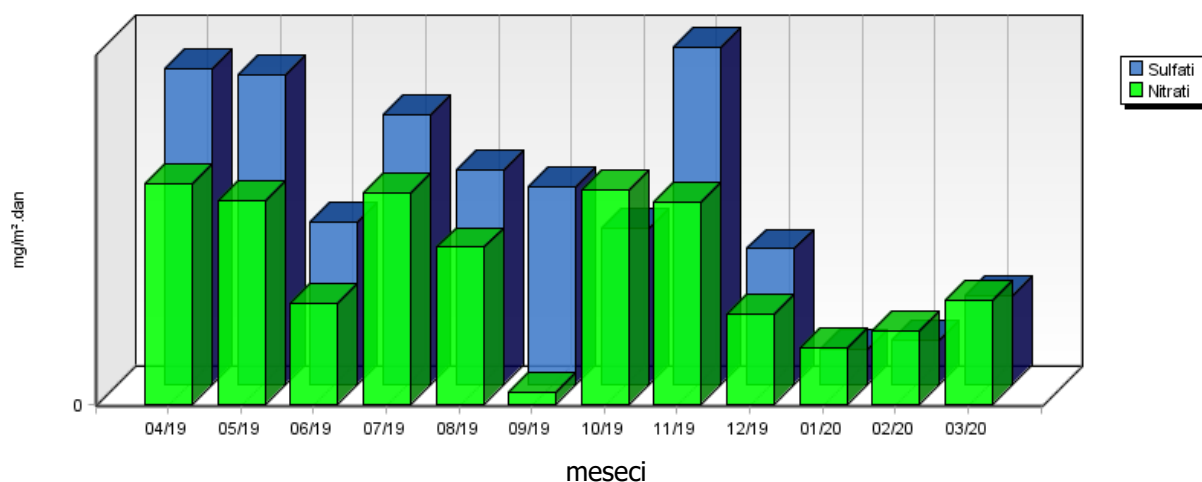

Meteorološki stolp PREVODNOST PADAVIN

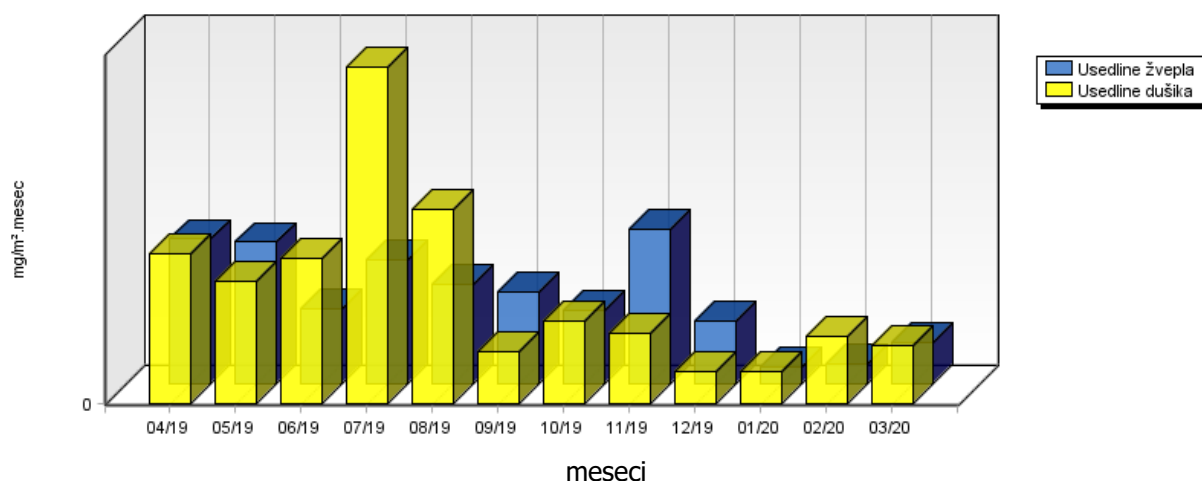

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Nitrati mg/m ² .dan	6.84	6.32	3.10	6.52	4.89	0.36	6.62	6.26	2.77	1.73	2.28	3.22
Sulfati mg/m ² .dan	9.80	9.57	5.07	8.35	6.65	6.13	4.87	10.47	4.21	1.07	1.34	2.76
Usedline dušika mg/m ² .meseč	101.17	82.72	98.40	227.89	131.48	34.41	55.84	47.46	21.35	21.00	44.96	38.74
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	98.05	95.72	50.69	83.51	66.47	61.30	48.74	104.73	42.11	10.70	13.40	27.58

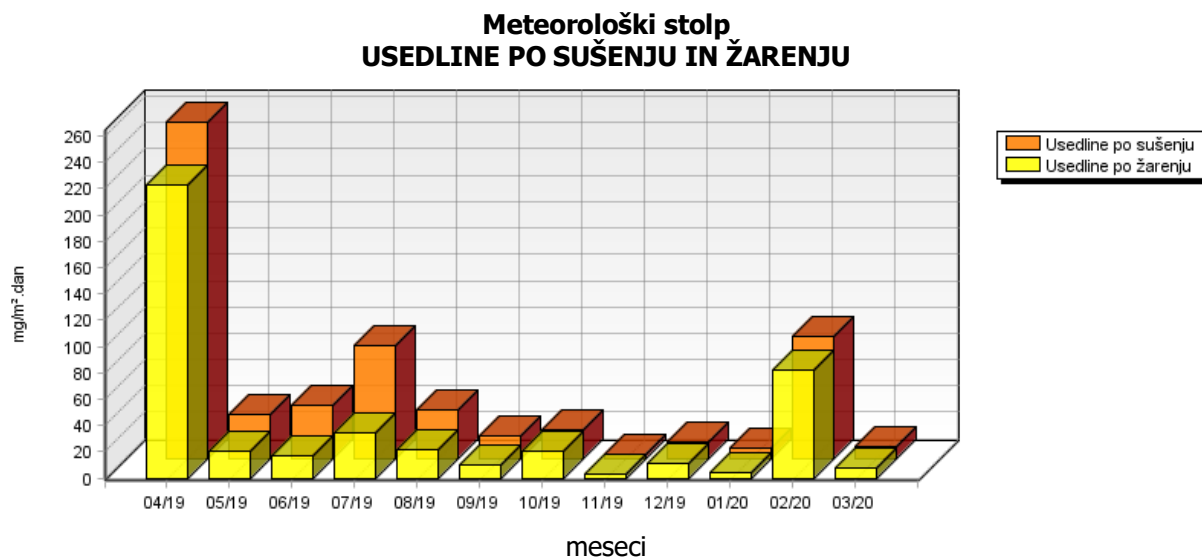
**Meteorološki stolp
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH**

**Meteorološki stolp
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA**

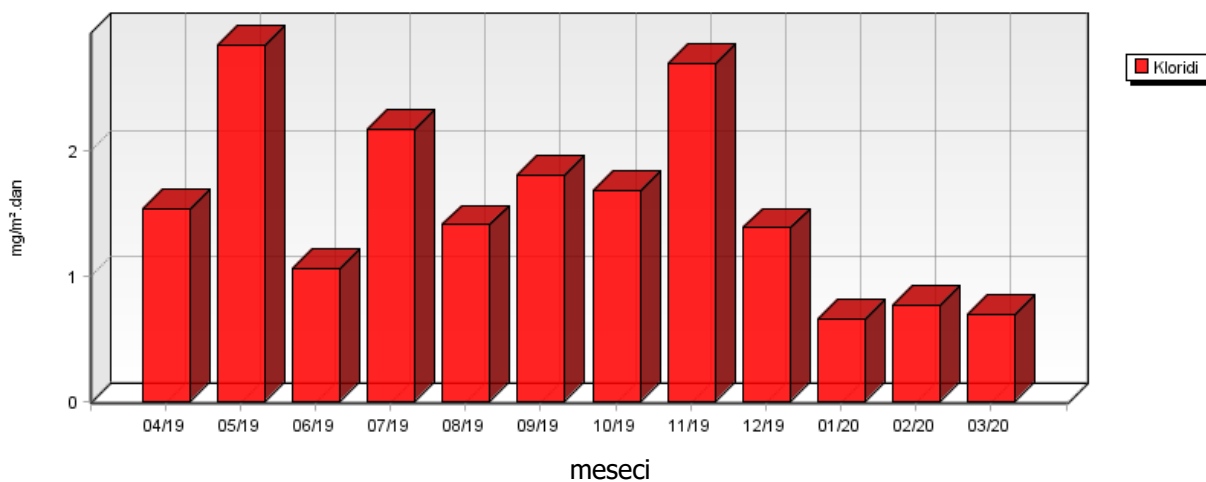

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	256.08	33.27	40.17	85.70	36.60	16.43	21.59	2.99	12.46	7.95	92.52	8.62
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	222.46	20.44	17.10	34.51	21.85	10.19	19.94	2.97	10.50	4.10	82.56	7.53

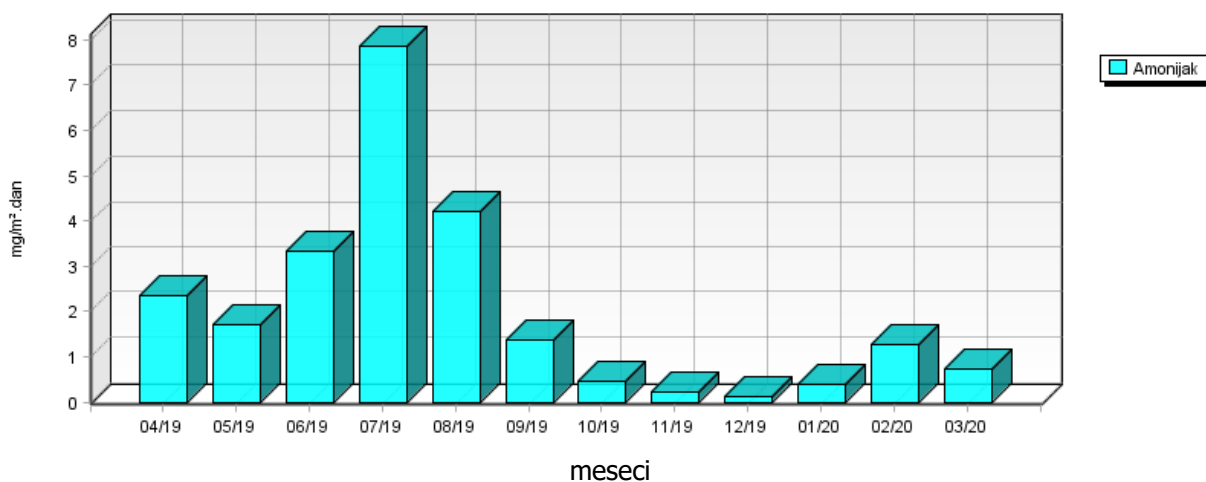

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.53	2.85	1.06	2.17	1.41	1.80	1.68	2.70	1.39	0.66	0.76	0.70
Amonijak mg/m ² .dan	2.35	1.71	3.32	7.87	4.21	1.37	0.47	0.22	0.11	0.40	1.27	0.73
Kalcij mg/m ² .dan	9.12	1.22	0.60	1.55	0.81	0.51	0.72	2.31	0.59	0.10	0.13	0.05
Magnezij mg/m ² .dan	0.44	0.49	0.18	0.57	0.49	0.31	0.29	2.11	0.12	0.05	0.04	0.07
Natrij mg/m ² .dan	0.79	0.28	0.91	1.30	0.20	0.18	1.21	2.11	0.42	0.32	0.48	0.07
Kalij mg/m ² .dan	0.33	0.68	0.68	3.35	0.54	0.18	0.67	0.86	0.17	0.16	0.16	0.02

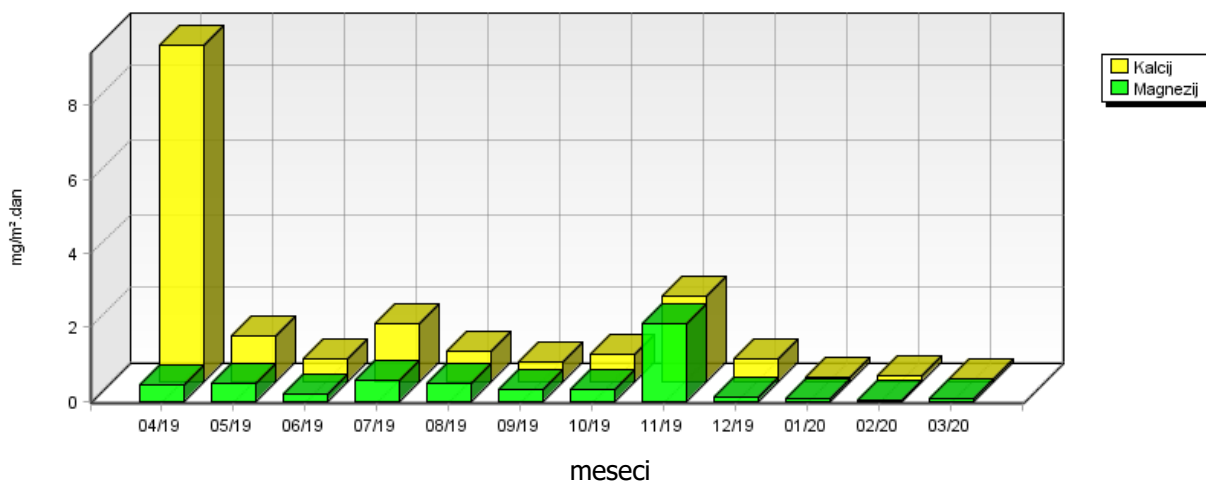
**Meteorološki stolp
KLORIDI V PADAVINAH**

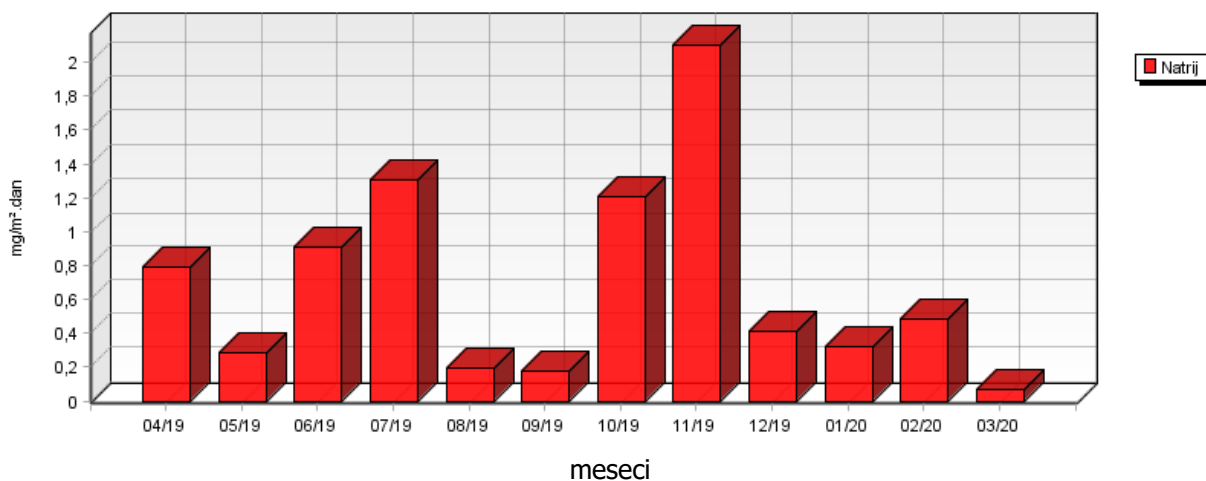
**Meteorološki stolp
AMONIYAK V PADAVINAH**

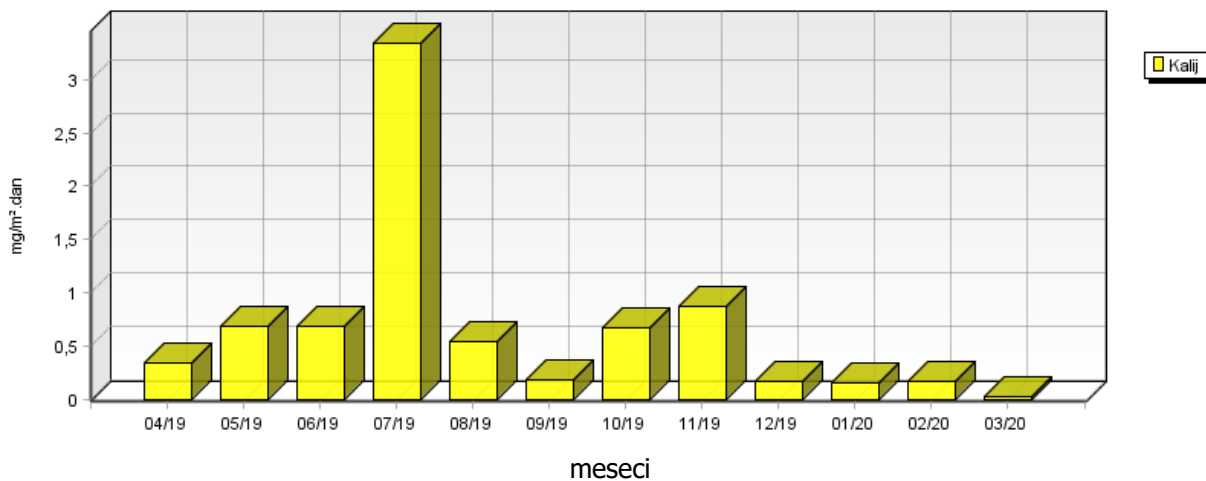
Meteorološki stolp KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH

Meteorološki stolp NATRIJ V PADAVINAH

Meteorološki stolp KALIJ V PADAVINAH

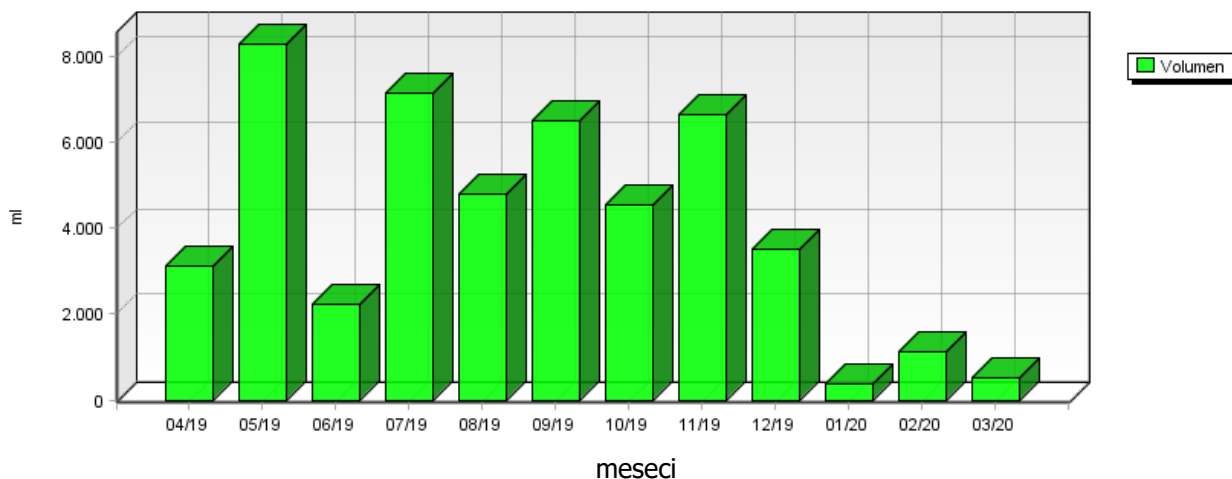

5.1.2 Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor

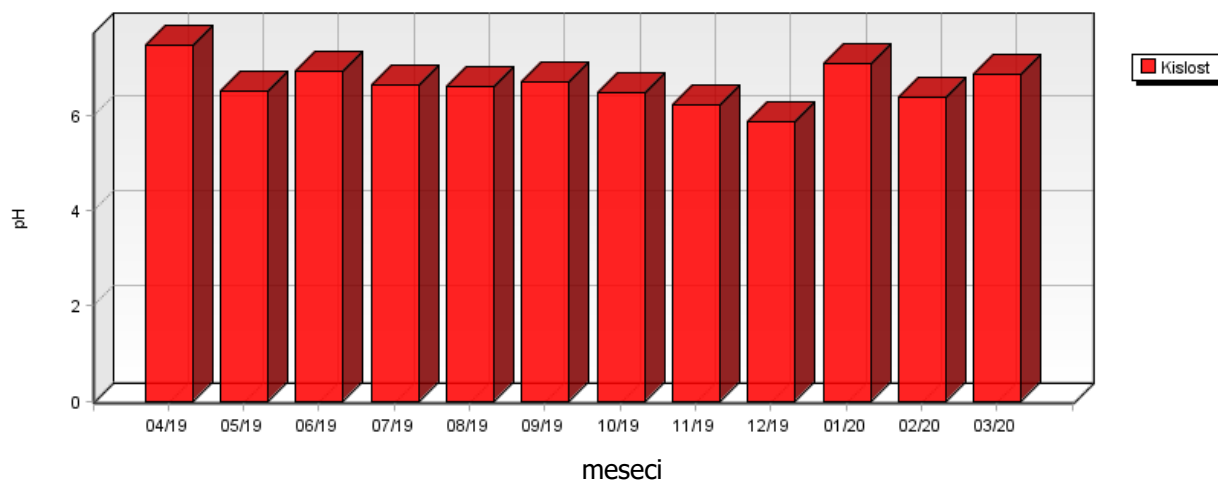
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Sv. Mohor
 Obdobje meritev: 01.04.2019 do 01.04.2020

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Volumen ml	3110	8300	2240	7135	4795	6510	4550	6650	3510	360	1110	520
Kislost pH	7.48	6.51	6.93	6.64	6.59	6.69	6.47	6.21	5.86	7.07	6.37	6.84
Prevodnost μ S/cm	57.10	10.30	22.70	11.60	13.40	12.80	10.90	8.10	6.00	43.30	17.10	28.20

Sv. Mohor
VOLUMEN PADAVIN

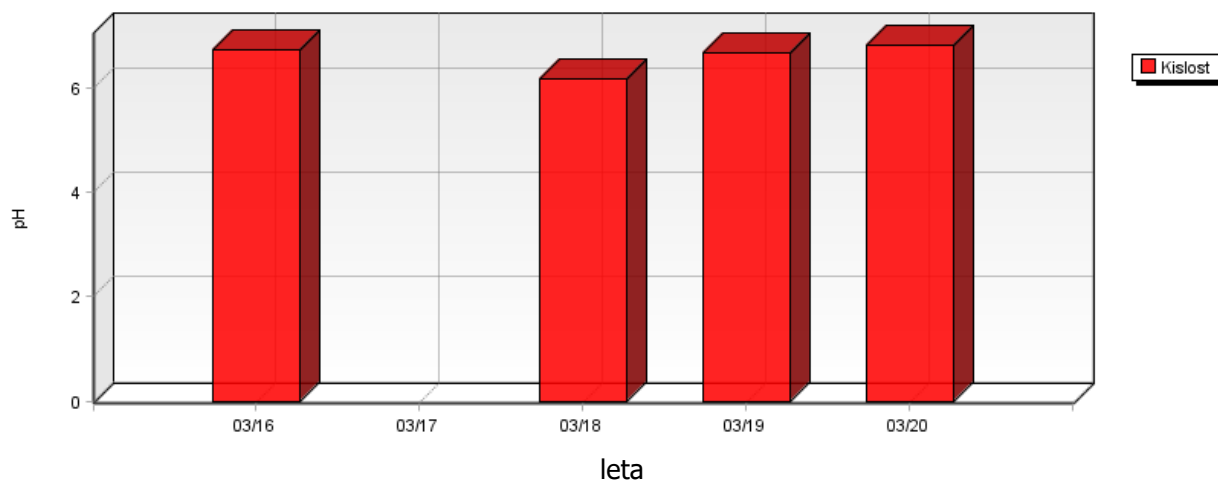

Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN

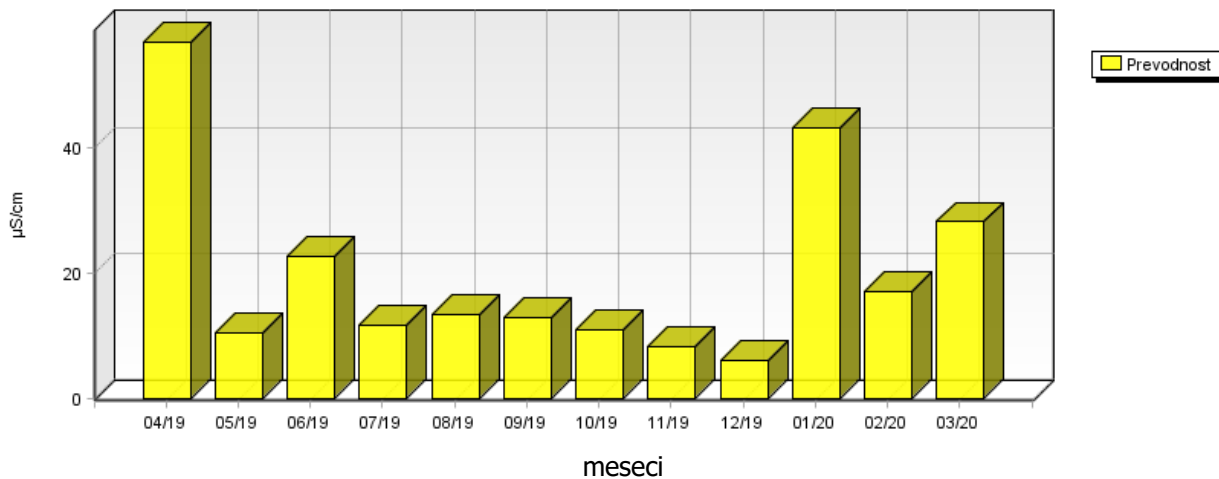

	03/16	03/17	03/18	03/19	03/20
Kislost pH	6.74	-	6.19	6.67	6.84

Sv. Mohor KISLOST PADAVIN

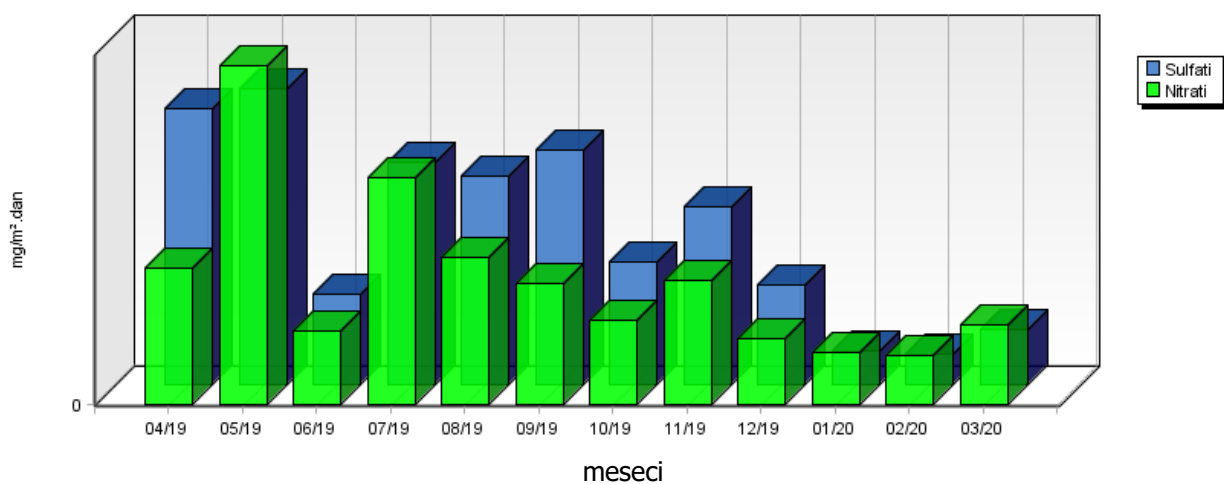

Sv. Mohor PREVODNOST PADAVIN

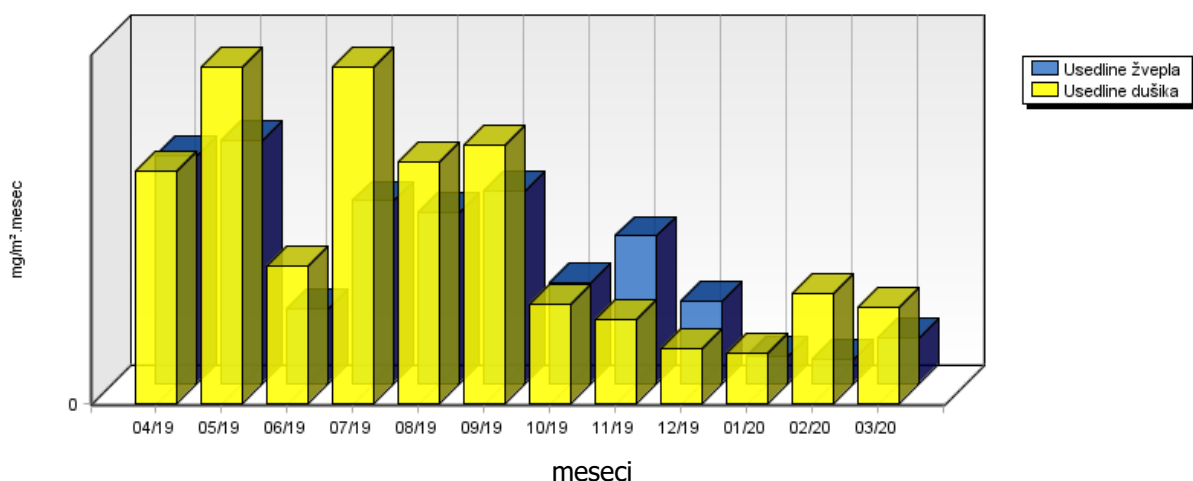

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Nitrati mg/m ² .dan	4.96	12.40	2.68	8.33	5.41	4.42	3.09	4.52	2.38	1.87	1.76	2.92
Sulfati mg/m ² .dan	10.14	10.82	3.29	8.14	7.65	8.58	4.48	6.55	3.62	1.19	1.09	2.01
Usedline dušika mg/m ² .mesec	103.10	149.75	61.08	149.16	107.27	114.53	44.00	36.91	24.49	22.19	48.88	42.52
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	101.37	108.22	32.86	81.40	76.52	85.76	44.80	65.48	36.23	11.93	10.85	20.13

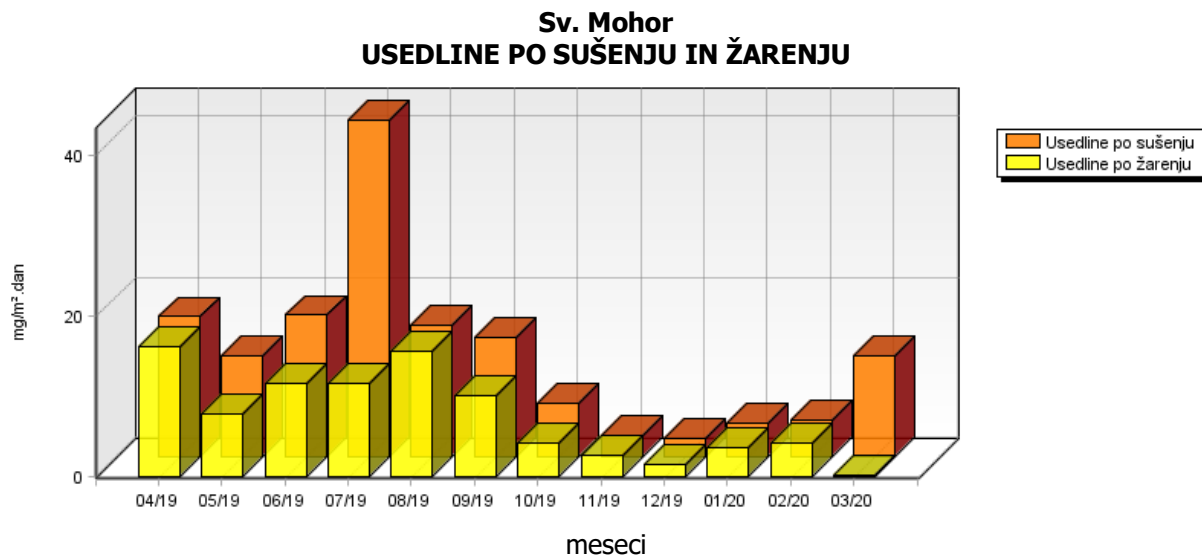
Sv. Mohor
SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Sv. Mohor
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

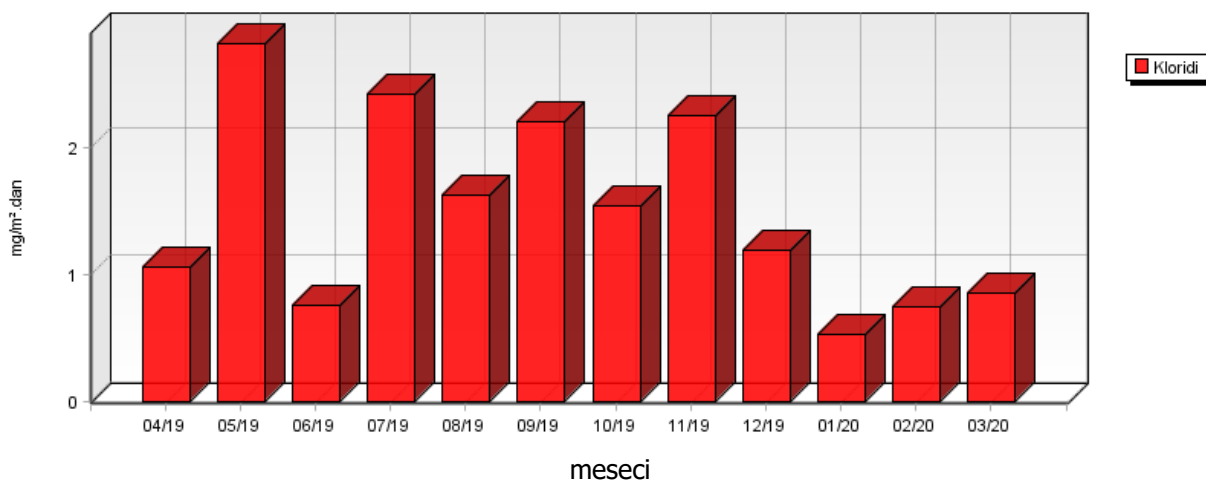

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	17.52	12.46	17.76	42.07	16.30	14.91	6.62	2.65	2.21	4.11	4.48	12.46
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	16.20	7.82	11.56	11.50	15.59	9.95	4.16	2.62	1.47	3.48	4.14	0.19

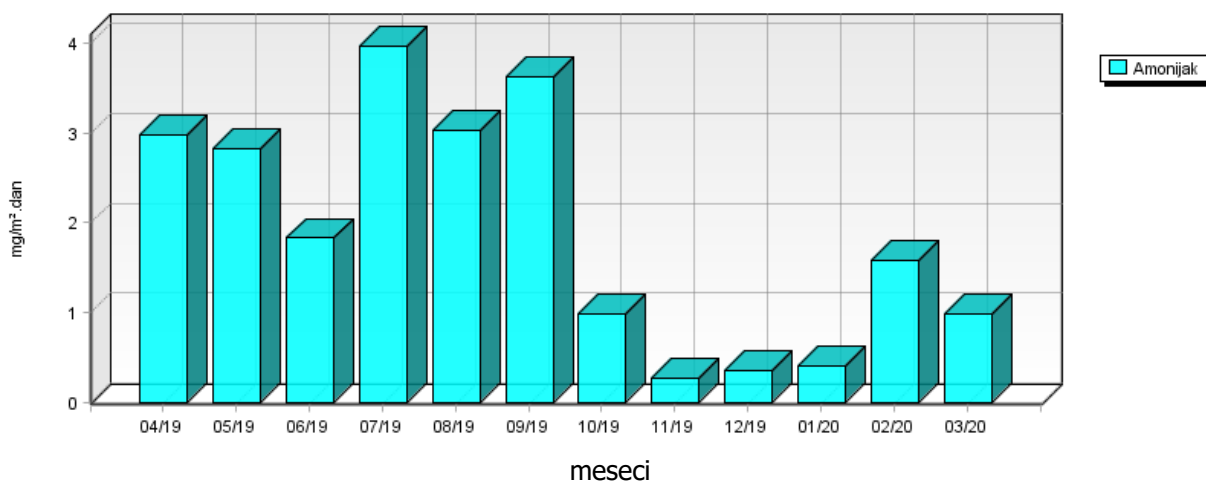

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.06	2.82	0.76	2.42	1.63	2.21	1.54	2.26	1.19	0.52	0.74	0.85
Amonijak mg/m ² .dan	2.98	2.82	1.84	3.97	3.03	3.62	0.99	0.27	0.36	0.41	1.58	0.97
Kalcij mg/m ² .dan	1.21	1.61	0.54	1.04	0.93	1.58	1.10	2.90	0.68	0.14	0.11	0.05
Magnezij mg/m ² .dan	0.64	0.98	0.26	0.42	0.28	0.38	0.40	1.37	0.31	0.03	0.03	0.04
Natrij mg/m ² .dan	0.87	0.34	0.56	0.53	0.16	0.27	1.02	1.63	0.57	0.40	0.52	0.05
Kalij mg/m ² .dan	1.88	1.58	0.79	0.87	0.75	2.03	1.88	1.40	0.17	0.15	0.35	0.02

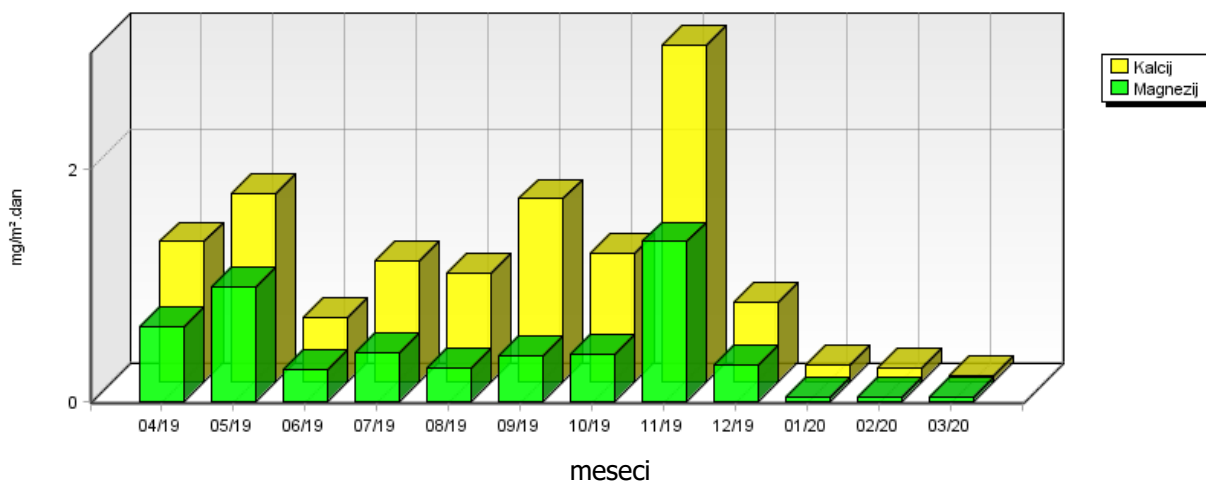
**Sv. Mohor
KLORIDI V PADAVINAH**

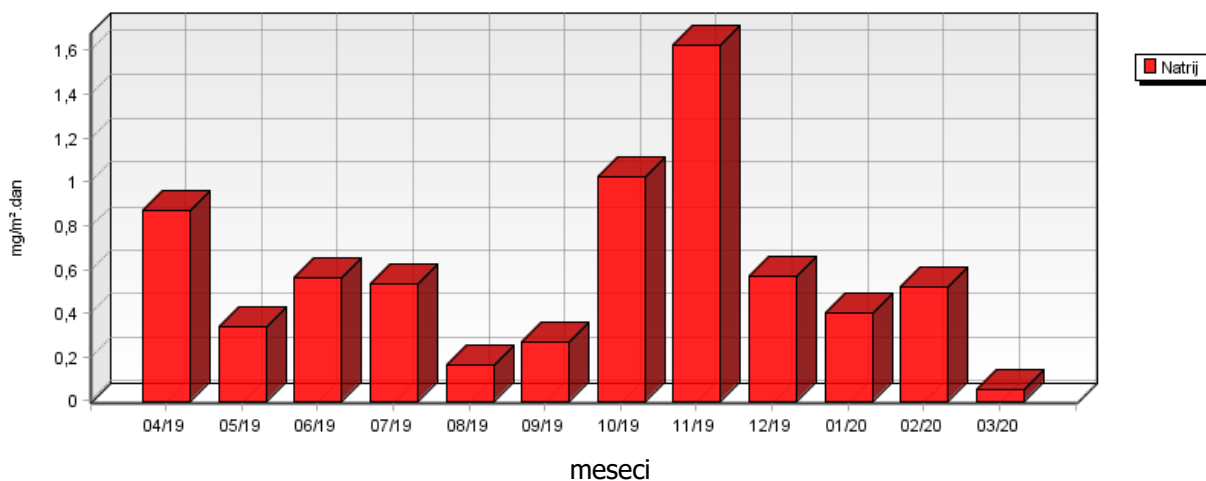
**Sv. Mohor
AMONIJAK V PADAVINAH**

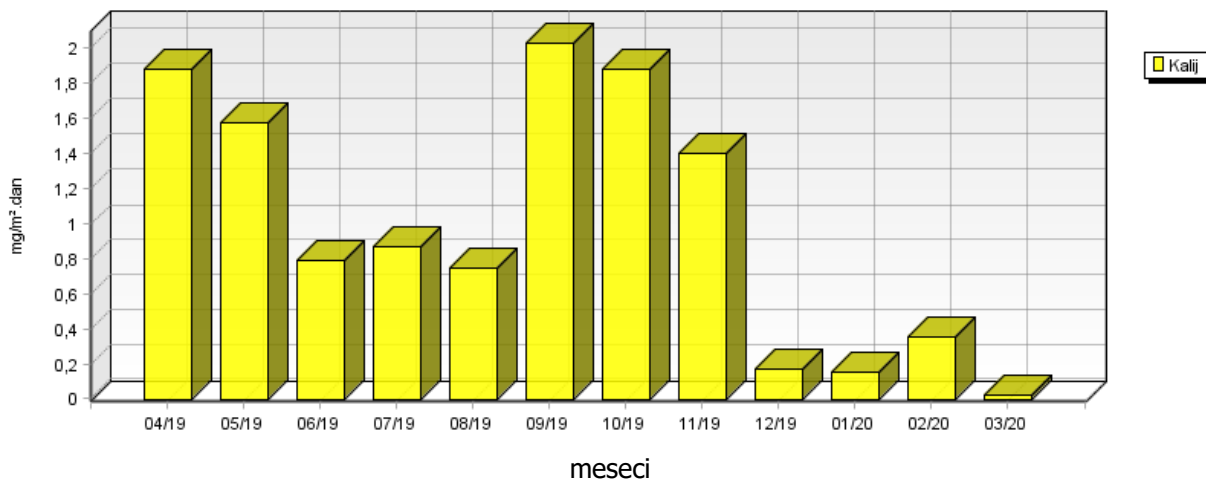
Sv. Mohor
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH

Sv. Mohor
NATRIJ V PADAVINAH

Sv. Mohor
KALIJ V PADAVINAH

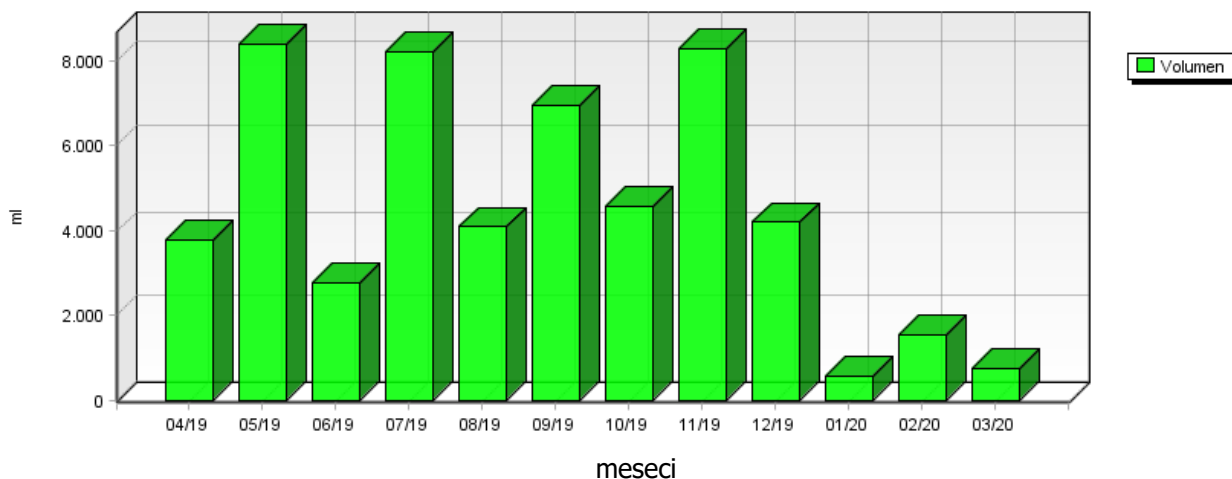

5.1.3 Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih

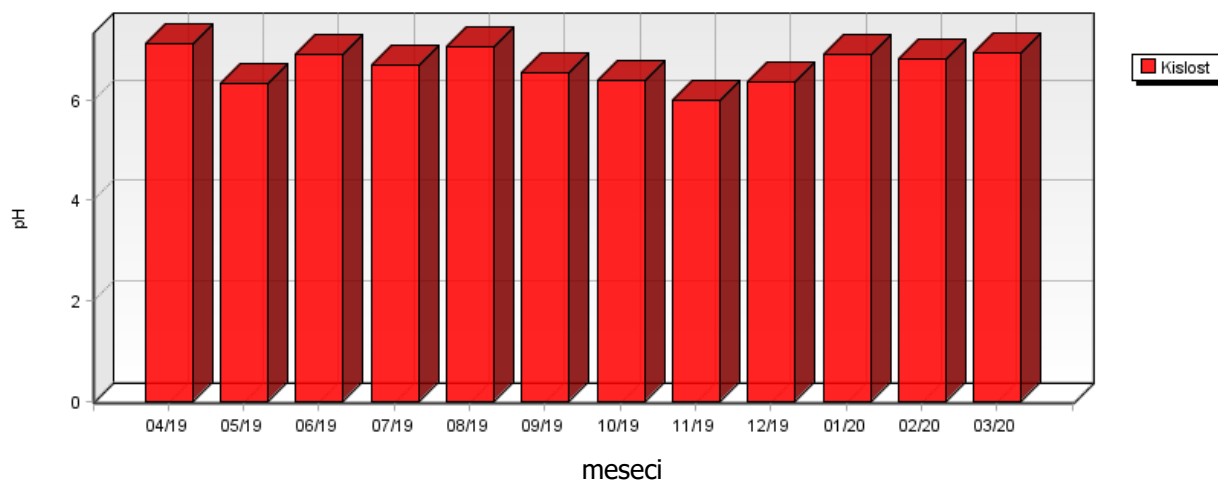
Lokacija: TE Brestanica
 Postaja: Pri rezervoarjih
 Obdobje meritev: 01.04.2019 do 01.04.2020

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Volumen ml	3760	8410	2750	8225	4085	6950	4570	8300	4210	550	1520	740
Kislost pH	7.11	6.32	6.91	6.70	7.06	6.56	6.40	6.01	6.35	6.92	6.81	6.95
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	32.20	11.30	20.40	13.80	24.40	8.10	7.90	5.80	7.20	32.30	15.70	39.10

Pri rezervoarjih
VOLUMEN PADAVIN

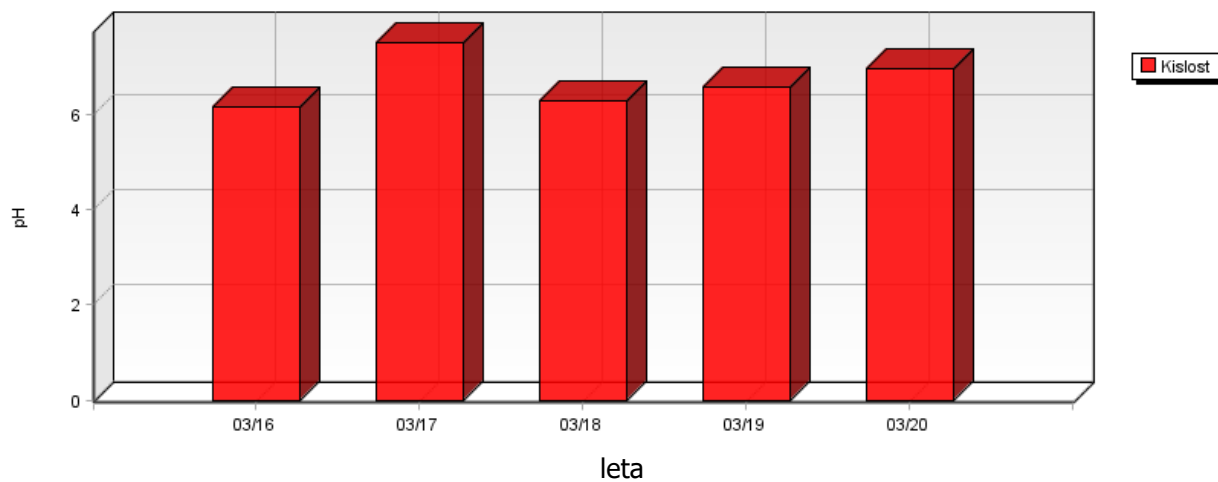

Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN

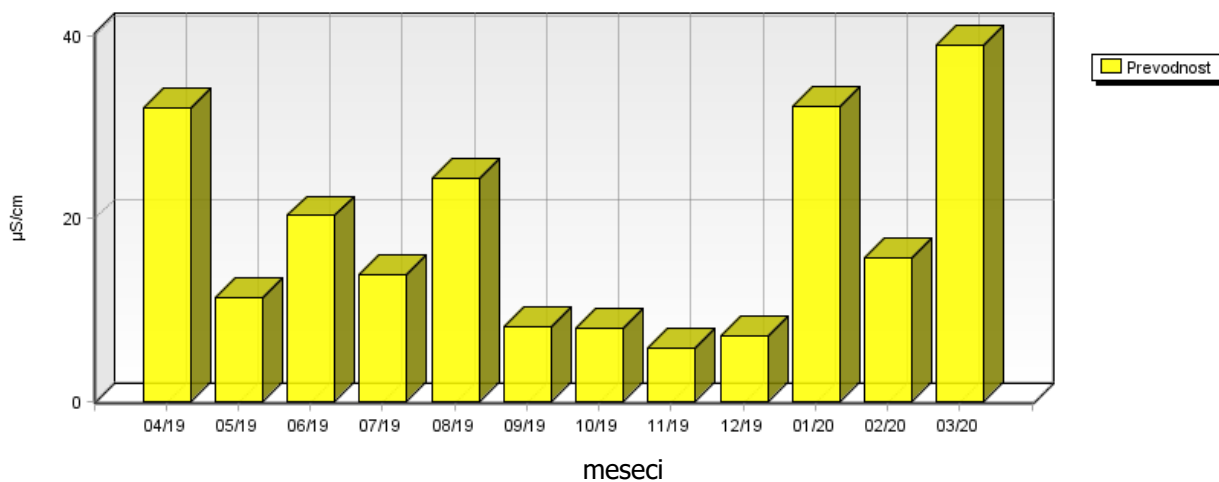

	03/16	03/17	03/18	03/19	03/20
Kislost pH	6.17	7.49	6.27	6.56	6.95

**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN**

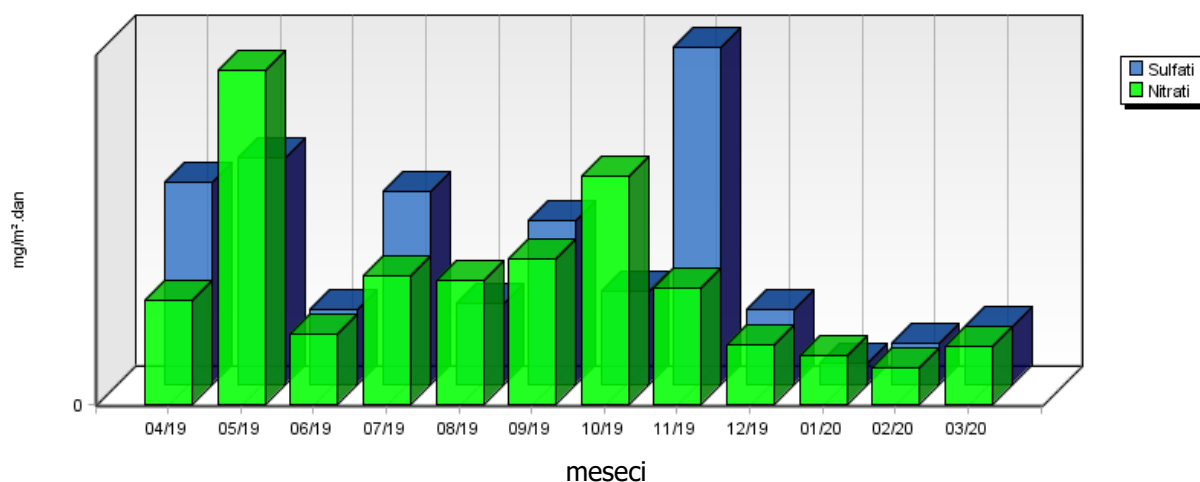

**Pri rezervoarjih
PREVODNOST PADAVIN**

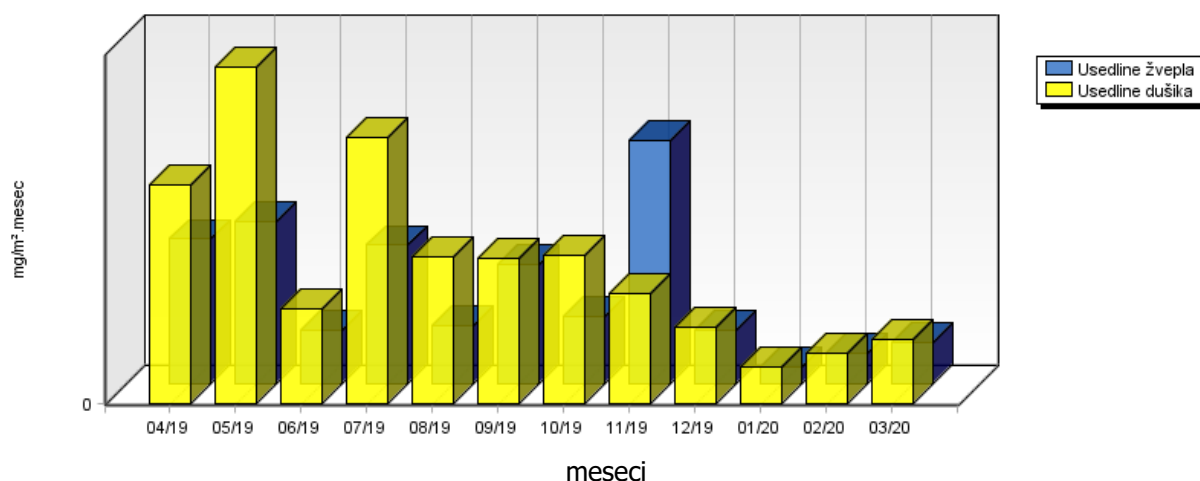

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Nitrati mg/m ² .dan	5.03	16.22	3.40	6.26	6.02	7.03	11.05	5.64	2.86	2.33	1.79	2.76
Sulfati mg/m ² .dan	9.80	10.97	3.59	9.38	3.91	8.02	4.50	16.40	3.60	1.04	1.98	2.78
Usedline dušika mg/m ² .meseč	147.27	227.14	63.11	179.22	99.03	97.19	99.46	73.69	50.72	24.59	33.05	42.37
Usedline žvepla mg/m ² .meseč	98.05	109.65	35.85	93.83	39.11	80.23	45.00	164.01	36.02	10.38	19.82	27.79

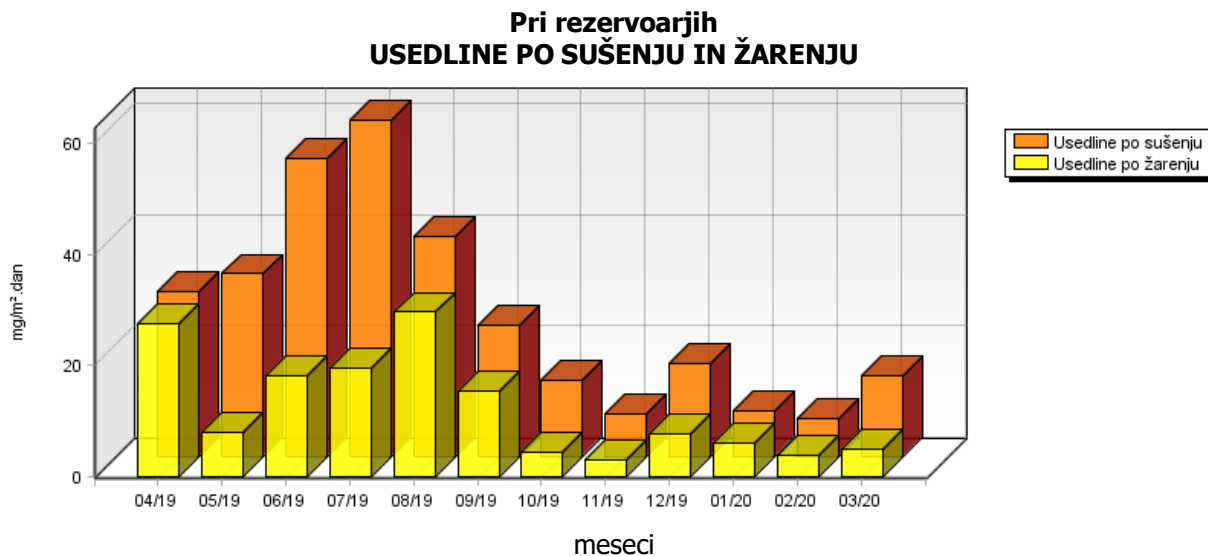
Pri rezervoarjih SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Pri rezervoarjih USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

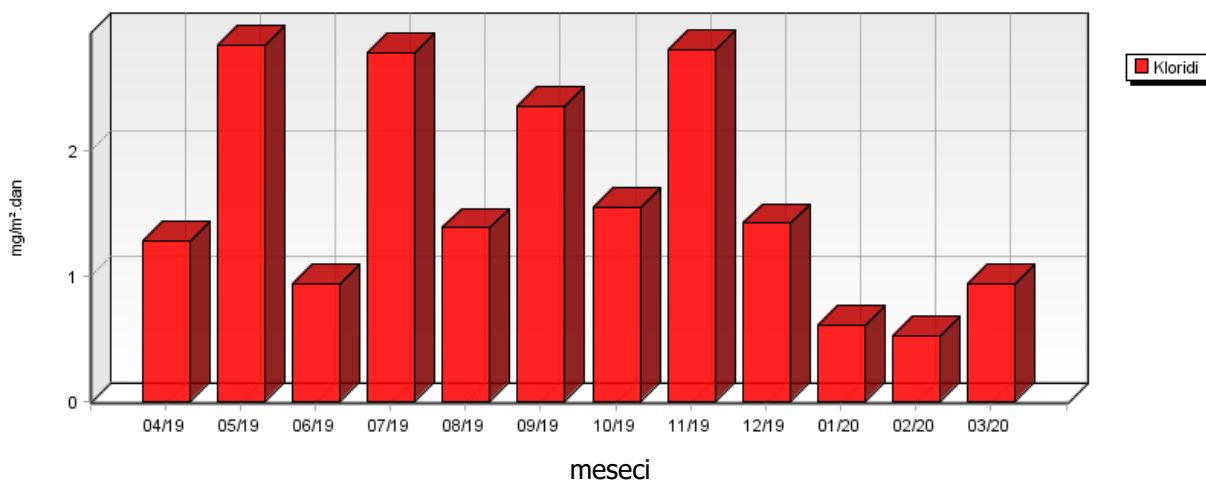

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	29.91	33.07	53.65	60.81	39.66	23.70	13.65	7.61	16.71	8.08	6.72	14.53
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	27.50	7.94	18.09	19.37	29.68	15.35	4.41	2.77	7.56	6.05	3.61	4.96

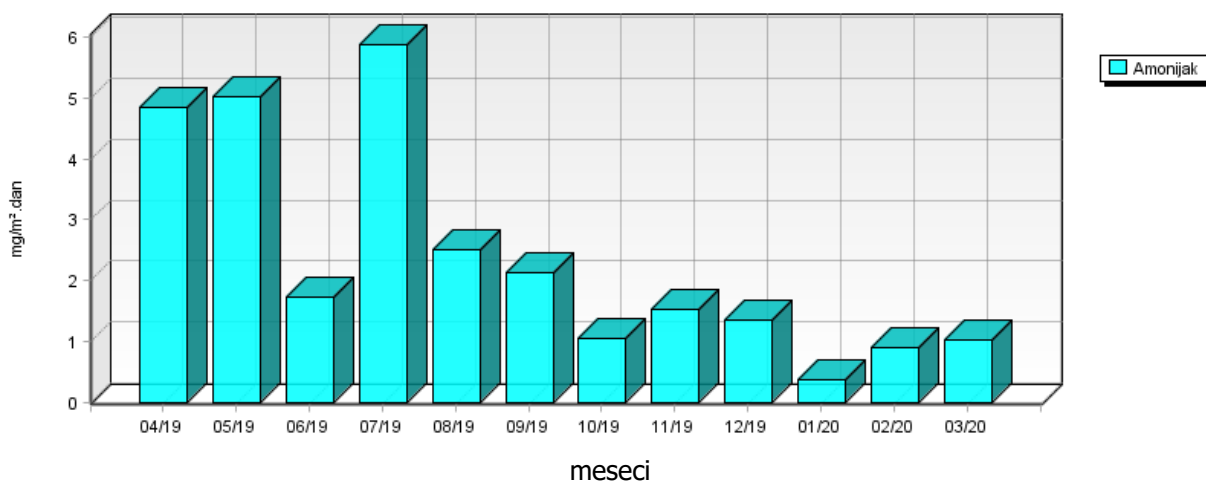

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Kloridi mg/m ² .dan	1.28	2.86	0.93	2.79	1.39	2.36	1.55	2.82	1.43	0.61	0.52	0.93
Amonijak mg/m ² .dan	4.85	5.03	1.72	5.86	2.50	2.12	1.06	1.52	1.34	0.38	0.90	1.02
Kalcij mg/m ² .dan	1.09	1.63	0.80	1.99	0.99	2.02	1.11	2.41	1.02	0.16	0.15	0.14
Magnezij mg/m ² .dan	0.44	0.99	0.16	0.97	0.60	0.41	0.40	0.98	0.25	0.08	0.04	0.07
Natrij mg/m ² .dan	1.15	0.51	0.30	0.45	0.31	0.24	0.78	1.58	0.57	0.41	0.46	0.08
Kalij mg/m ² .dan	0.94	1.60	1.12	2.01	4.91	0.28	0.40	0.39	0.14	0.31	0.15	0.03

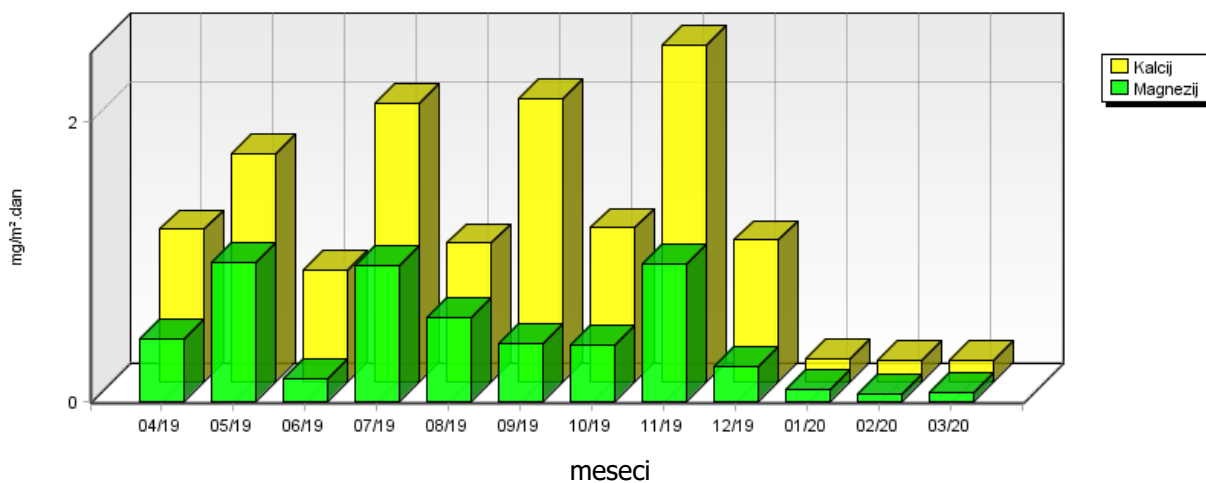
**Pri rezervoarjih
KLORIDI V PADAVINAH**

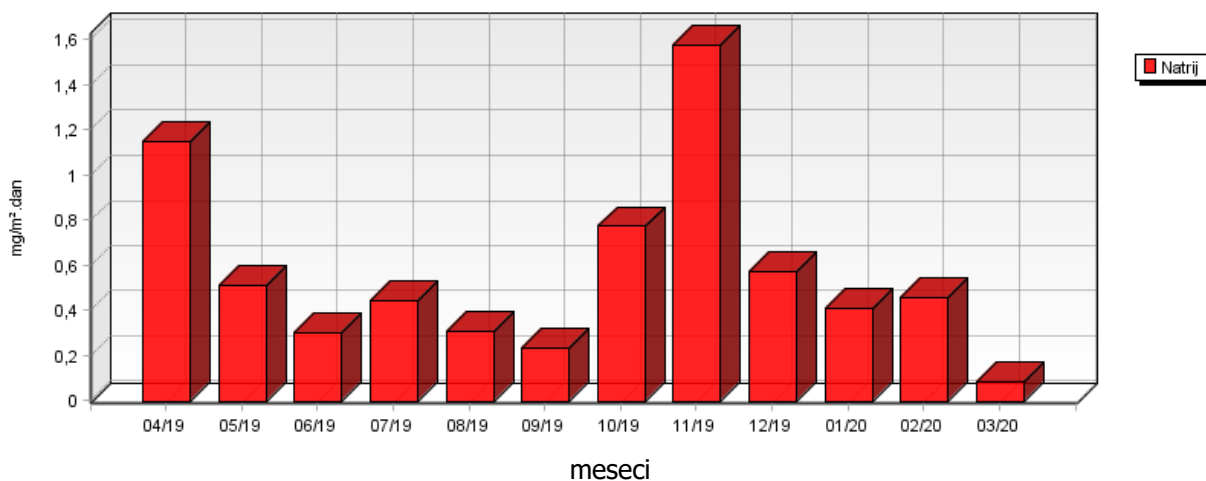
**Pri rezervoarjih
AMONIJAK V PADAVINAH**

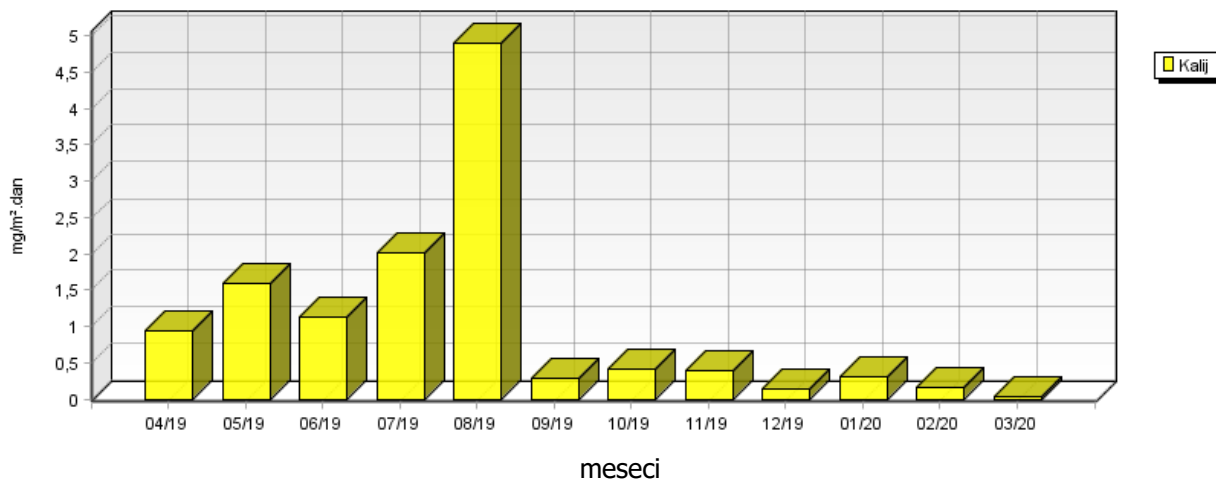
**Pri rezervoarjih
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**

**Pri rezervoarjih
NATRIJ V PADAVINAH**

**Pri rezervoarjih
KALIJ V PADAVINAH**

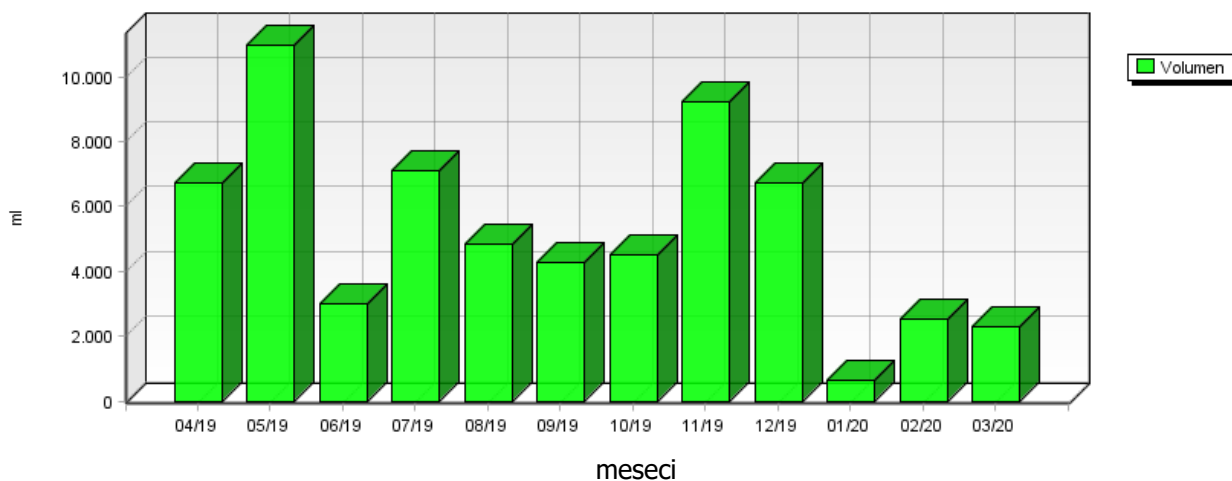

5.1.4 Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje

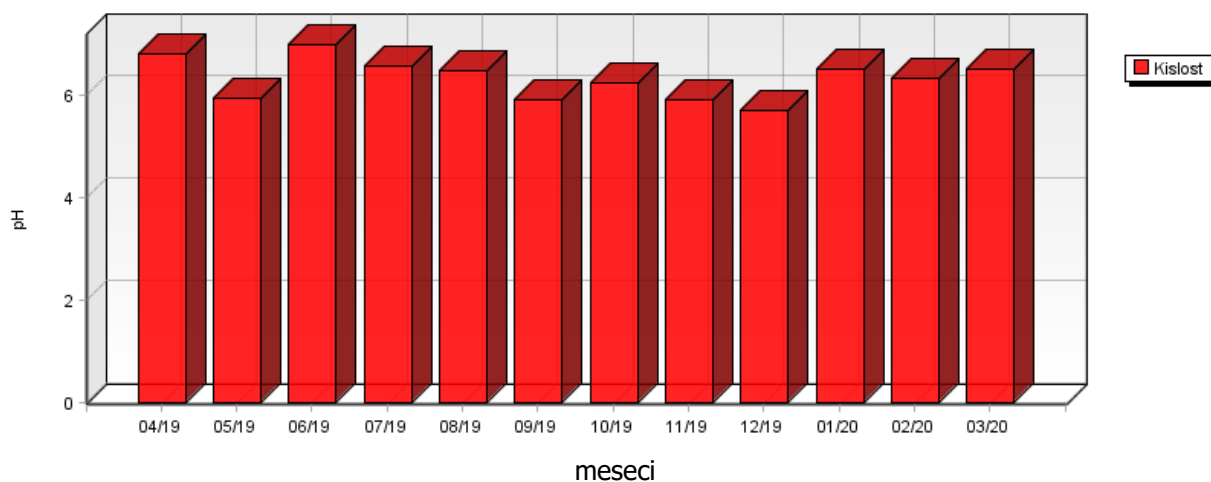
Lokacija: Referenčna lokacija
 Postaja: Kočevje
 Obdobje meritev: 01.04.2019 do 01.04.2020

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Volumen ml	6710	11000	3000	7095	4835	4260	4530	9250	6720	650	2530	2290
Kislost pH	6.80	5.94	6.96	6.56	6.47	5.89	6.24	5.89	5.70	6.49	6.33	6.51
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	19.60	6.40	23.90	9.10	8.50	8.70	9.60	5.50	6.20	14.20	12.00	21.00

**Kočevje
VOLUMEN PADAVIN**

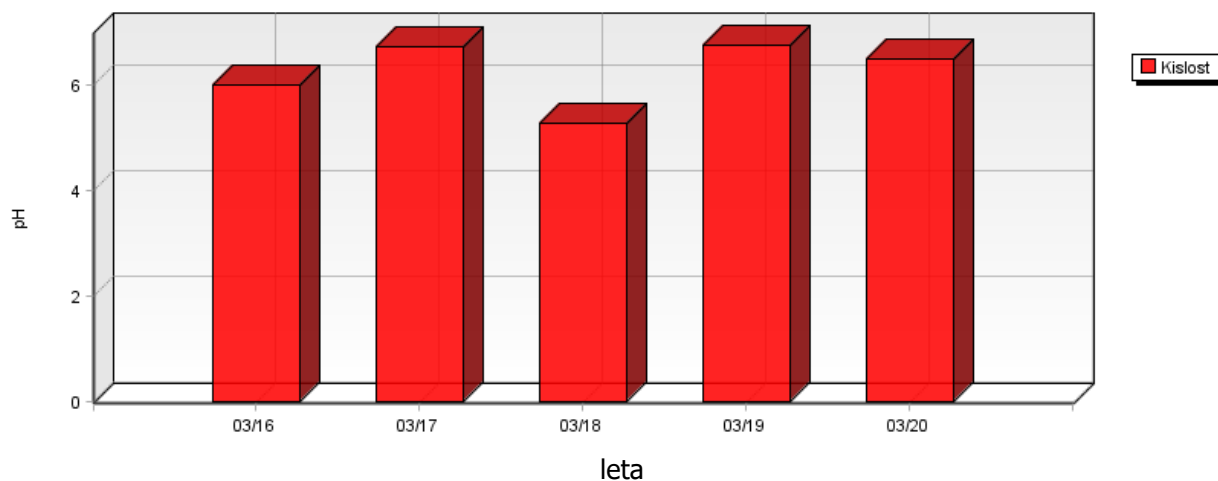

**Kočevje
KISLOST PADAVIN**

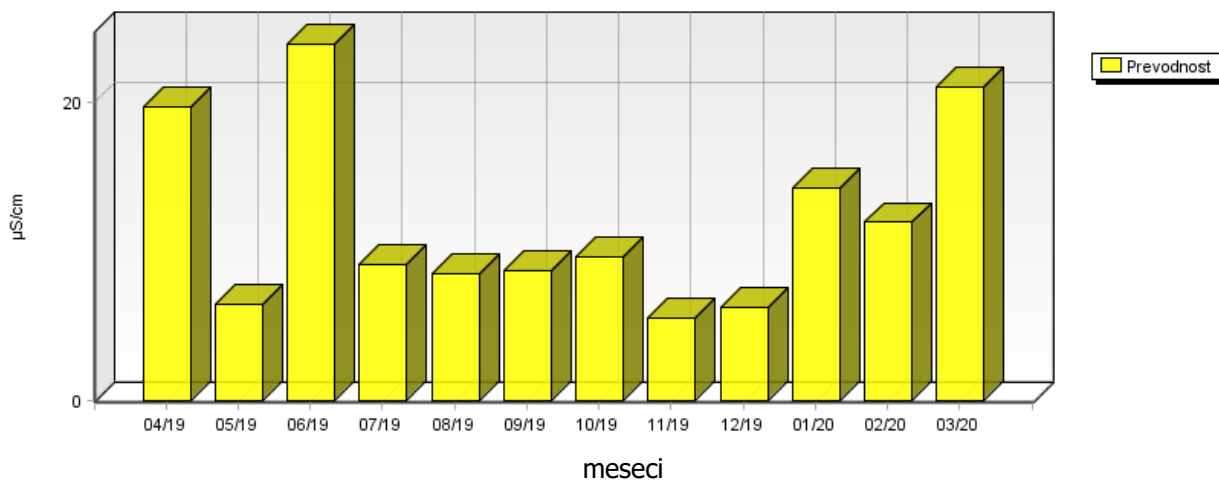

	03/16	03/17	03/18	03/19	03/20
Kislost pH	6.01	6.73	5.28	6.78	6.51

**Kočevje
KISLOST PADAVIN**

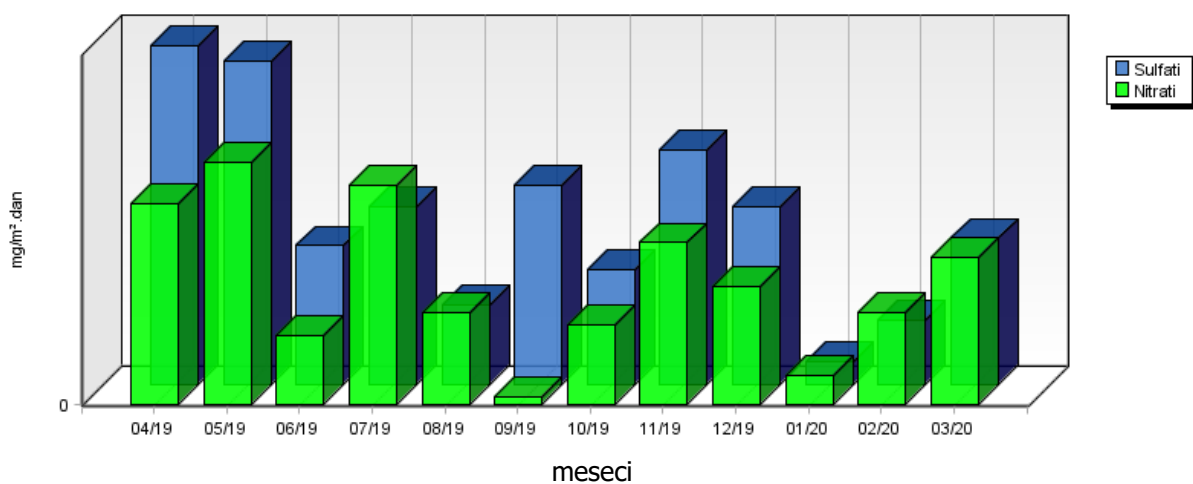

**Kočevje
PREVODNOST PADAVIN**

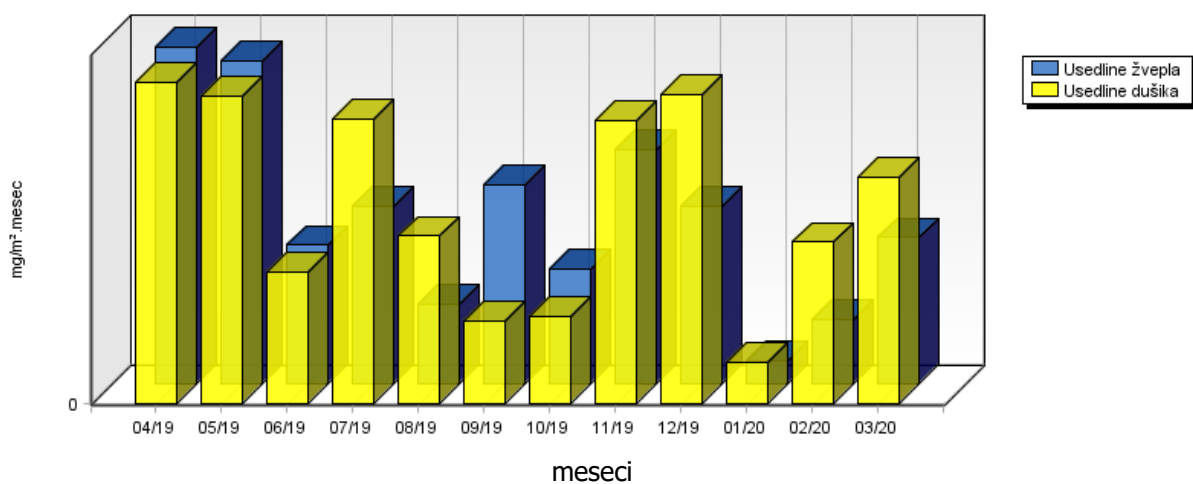

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Nitrati mg/m ² .dan	7.79	9.41	2.67	8.53	3.55	0.29	3.08	6.28	4.56	1.13	3.52	5.69
Sulfati mg/m ² .dan	13.12	12.55	5.38	6.94	3.09	7.72	4.46	9.11	6.94	0.89	2.47	5.72
Usedline dušika mg/m ² .mesec	125.08	119.53	50.88	110.61	65.39	31.66	33.76	109.97	120.35	16.07	63.14	87.90
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	131.23	125.49	53.78	69.38	30.86	77.24	44.60	91.08	69.36	8.92	24.74	57.23

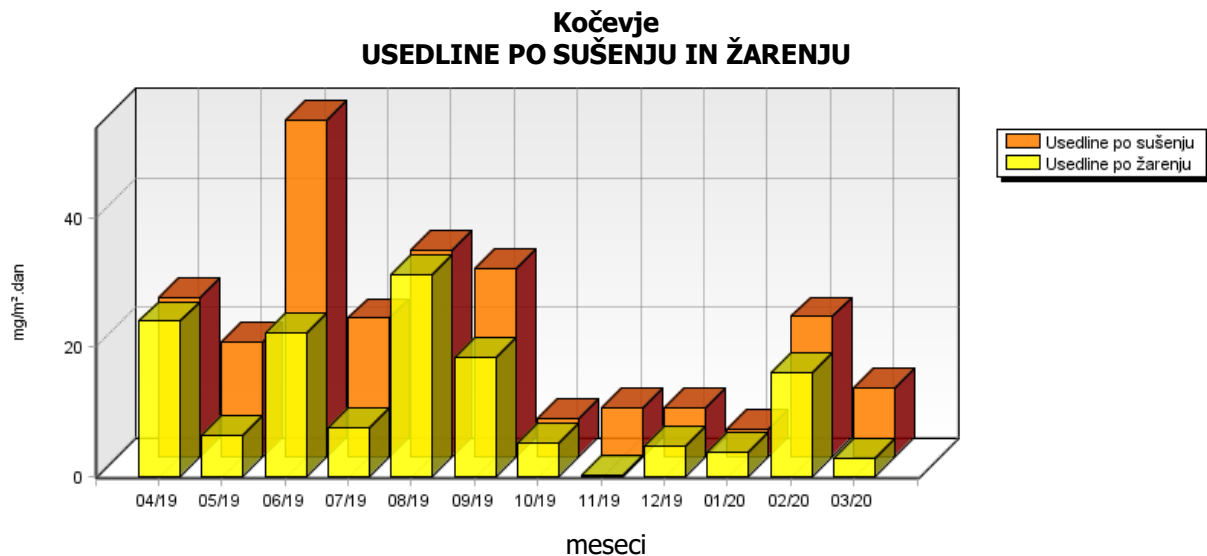
Kočevje SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

Kočevje USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

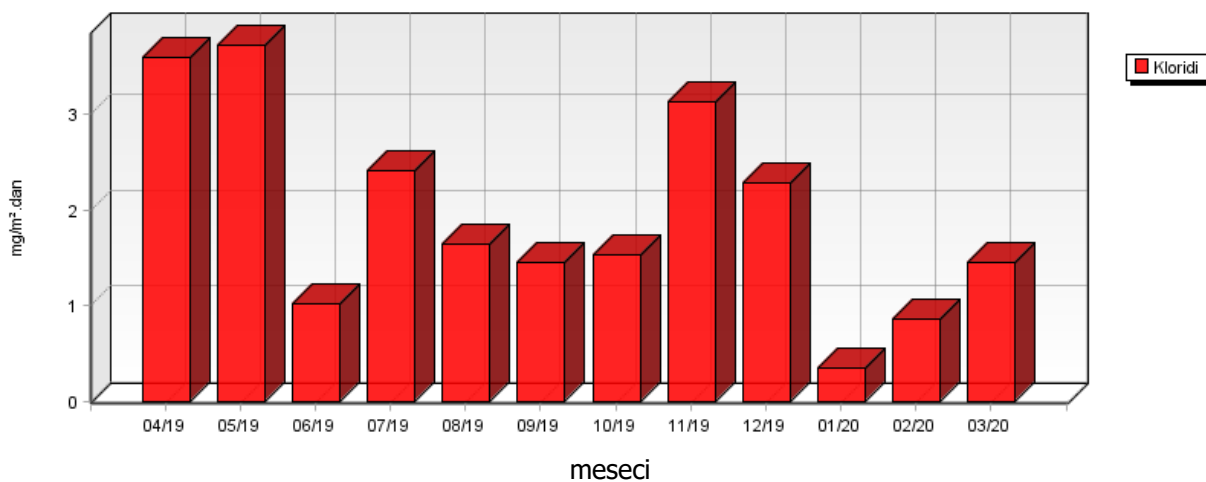

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	24.85	17.69	52.32	21.49	31.92	29.23	5.77	7.40	7.40	4.28	21.70	10.66
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	24.13	6.37	22.27	7.50	31.24	18.36	5.00	0.01	4.73	3.62	16.07	2.70

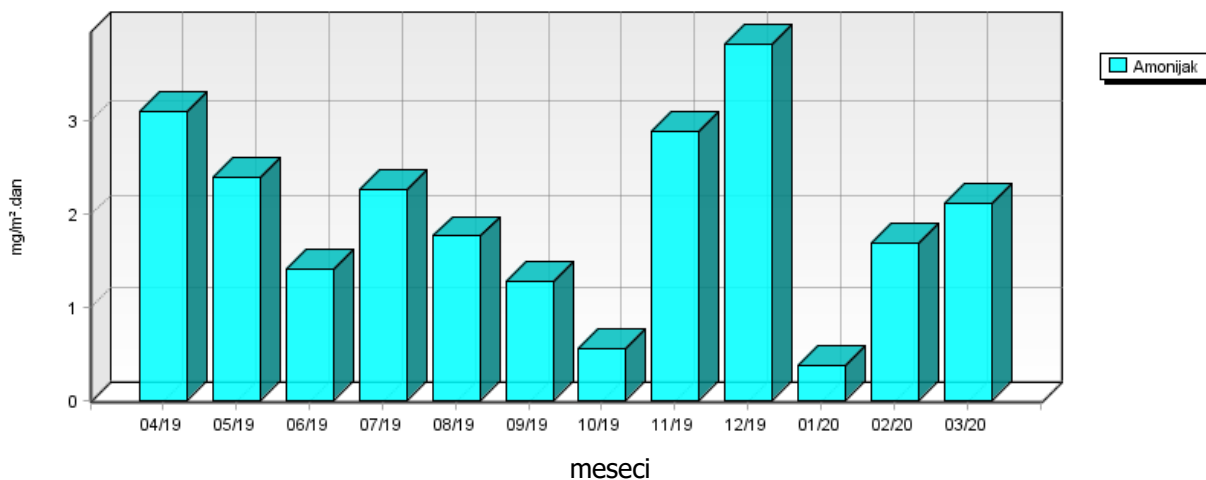

	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Kloridi mg/m ² .dan	3.60	3.73	1.02	2.41	1.64	1.45	1.54	3.14	2.28	0.34	0.86	1.45
Amonijak mg/m ² .dan	3.10	2.39	1.41	2.26	1.77	1.27	0.55	2.89	3.83	0.36	1.68	2.11
Kalcij mg/m ² .dan	2.28	1.60	0.73	1.38	0.70	0.83	0.66	3.59	0.98	0.17	0.25	0.22
Magnezij mg/m ² .dan	1.19	0.97	0.18	0.42	0.28	0.38	0.27	1.36	0.30	0.05	0.07	0.17
Natrij mg/m ² .dan	1.05	0.37	0.67	0.24	0.16	0.14	0.98	2.39	0.87	0.20	0.75	0.13
Kalij mg/m ² .dan	0.73	0.82	1.36	1.59	0.16	0.32	3.35	0.82	0.23	0.09	0.33	0.08

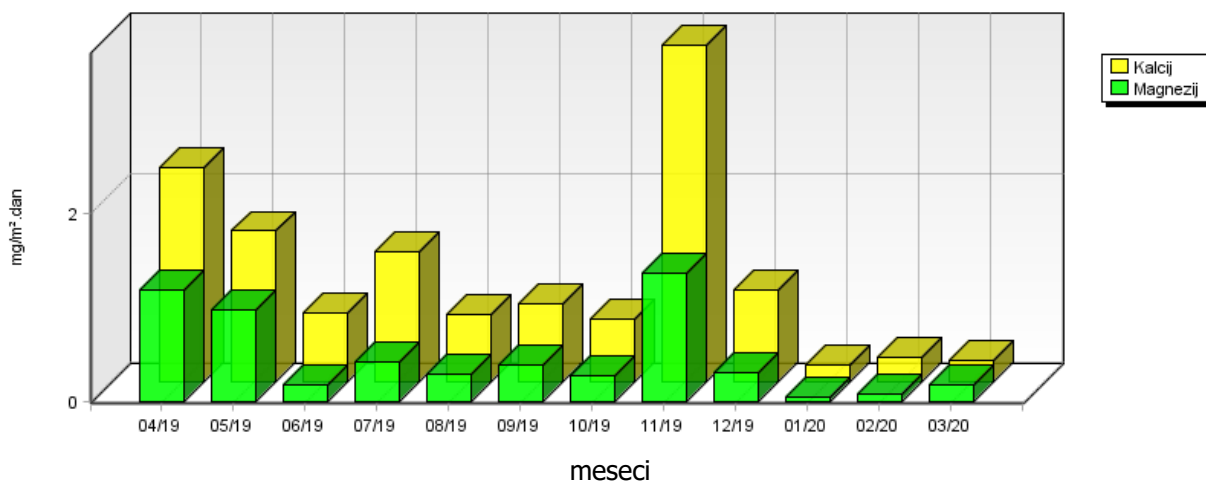
Kočevje
KLORIDI V PADAVINAH

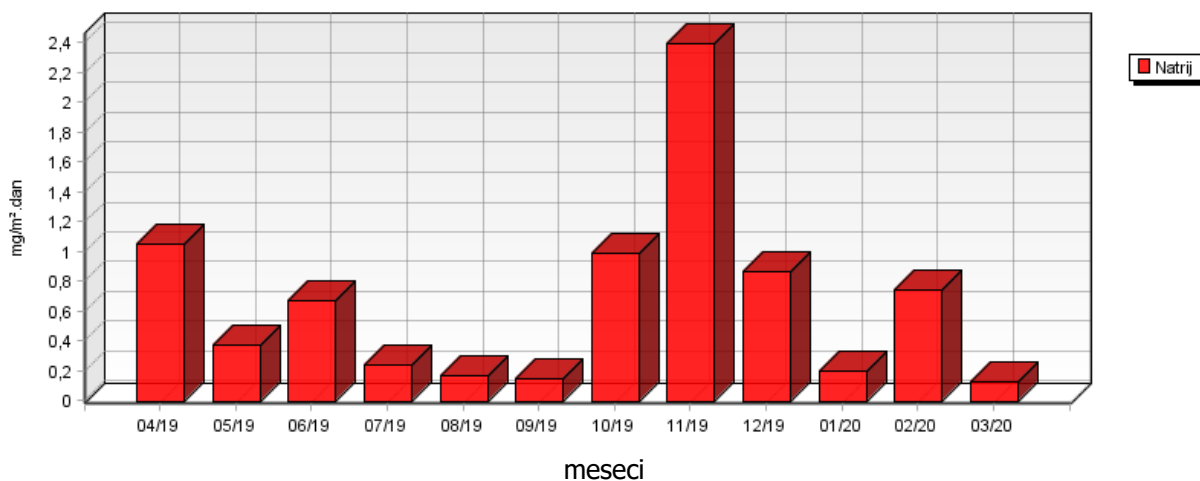
Kočevje
AMONIJAK V PADAVINAH

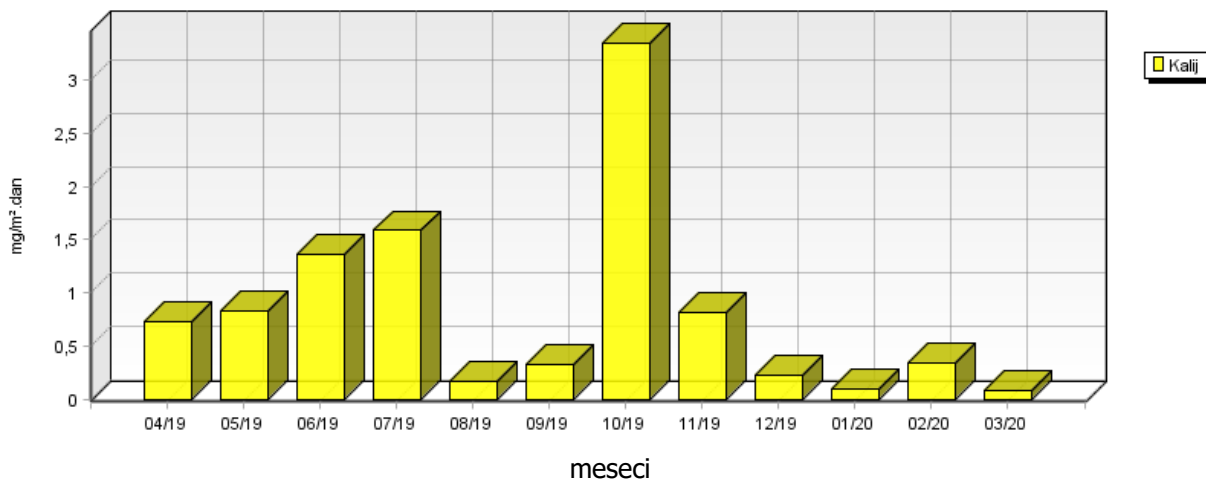
Kočevje KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH

Kočevje NATRIJ V PADAVINAH

Kočevje KALIJ V PADAVINAH

5.2 TEŽKE KOVINE V USEDLINAH

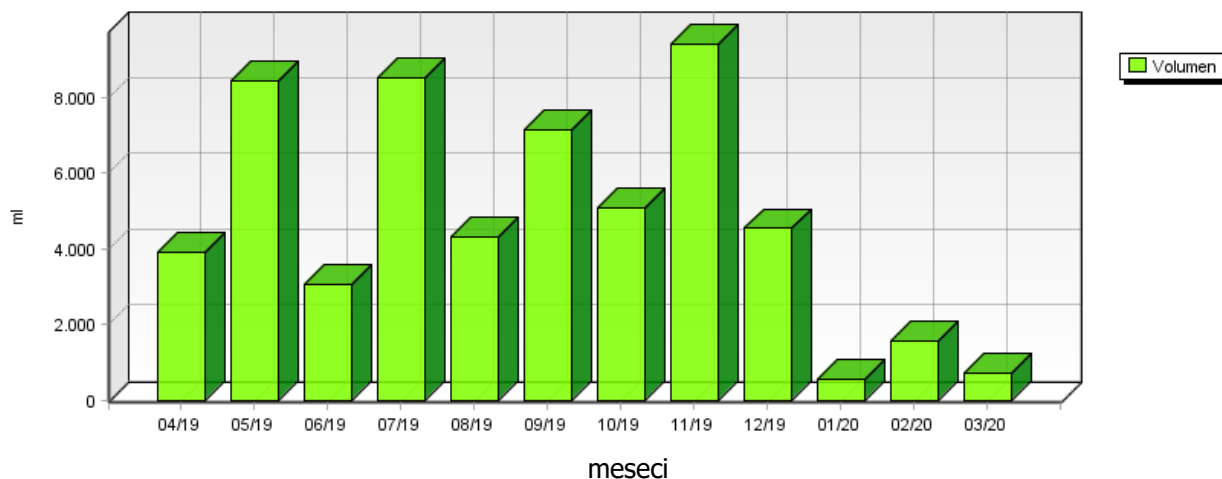
5.2.1 Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.04.2019 do 01.04.2020

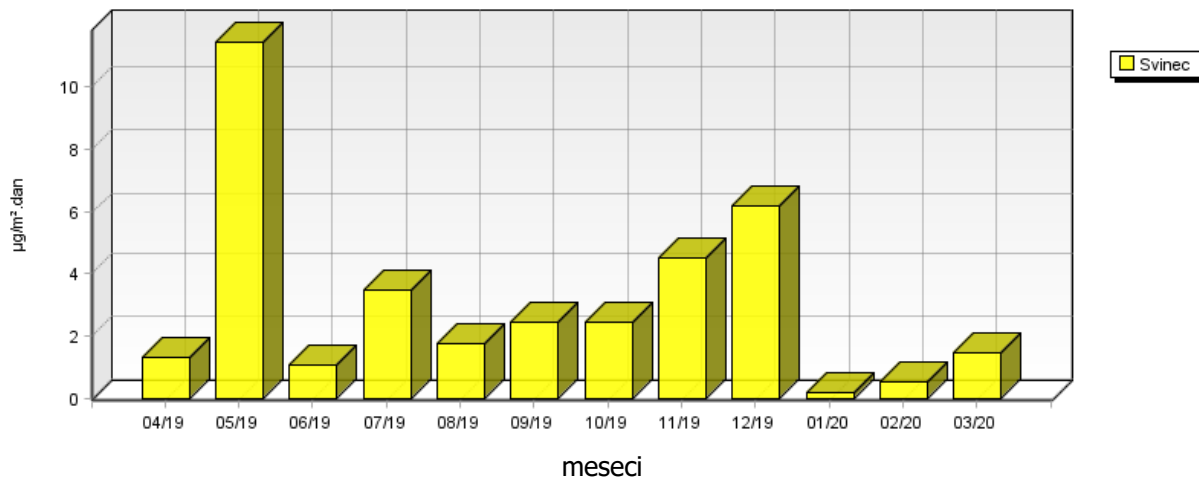
	04/19	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20
Svinec $\mu\text{g}/\text{m}^2.\text{dan}$	1.32*	11.48	1.04*	3.48	1.75	2.43*	2.42	4.49	6.18	0.19*	0.53*	1.45
Kadmij $\mu\text{g}/\text{m}^2.\text{dan}$	0.26*	0.57*	0.21*	0.58*	0.29*	0.49*	0.35*	0.64*	0.31*	0.04*	0.11*	0.05*
Cink $\mu\text{g}/\text{m}^2.\text{dan}$	8.47	11.48*	4.16*	11.58*	8.26	9.71*	6.91*	15.38	13.90	4.07	2.63	12.98
Volumen ml	3900	8450	3060	8530	4300	7150	5090	9440	4550	560	1550	690

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj našteje kovine so sledeče: Cd 0,1 $\mu\text{g}/\text{l}$; Zn 0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$ in Pb 0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$.

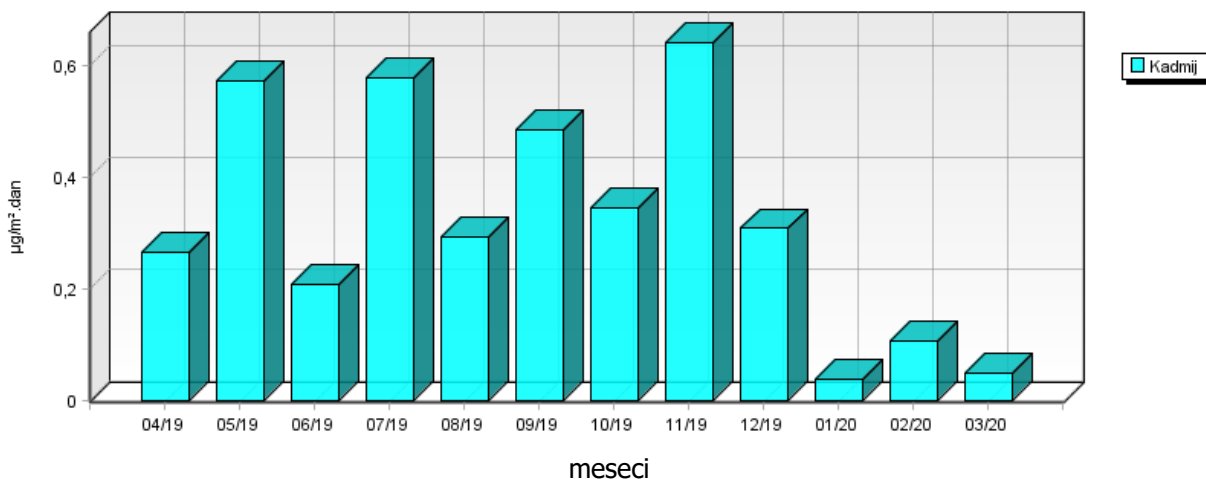
**Pri rezervoarjih
VOLUMEN VZORCA**

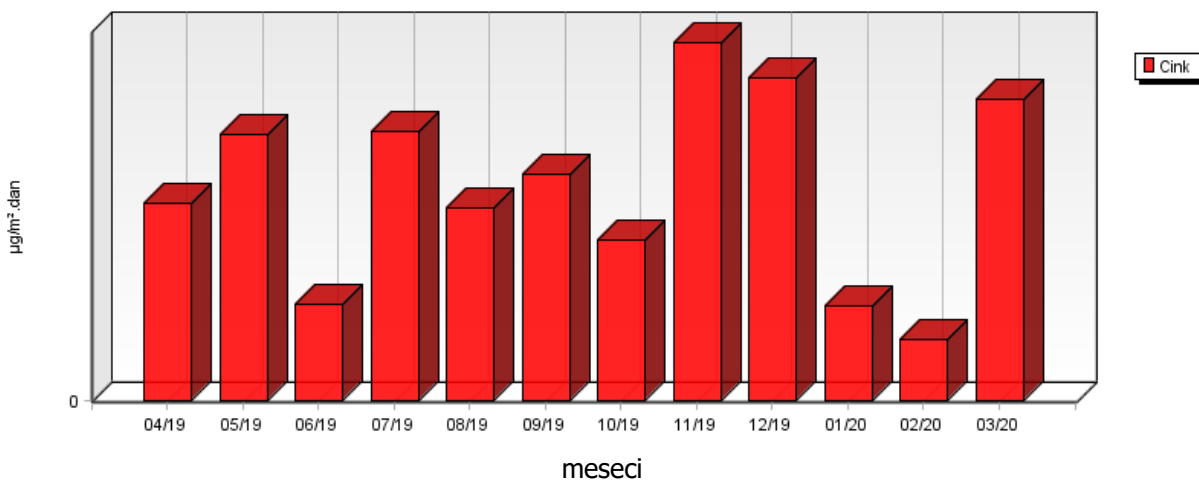
**Pri rezervoarjih
SVINEC V PRAŠNIH USEDLINAH**

**Pri rezervoarjih
KADMIJ V PRAŠNIH USEDLINAH**

**Pri rezervoarjih
CINK V PRAŠNIH USEDLINAH**

5.3 RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH

5.3.1 Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah

Dvakrat letno, v enem od zimskih mesecev in enem od poletnih mesecev se v vzorcih padavin, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedejo dodatne analize naslednjih kovin: kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, aluminija, vanadija in talija. Določitev vsebnosti predmetnih kovin v vzorcih padavin je bila izvedena juliju in decembru 2019 na merilnem mestu Pri rezervuarjih.

Za analizo naštetih kovin je bila uporabljena analizna metoda ICP-MS. Rezultati so podani v $\mu\text{g}/\text{m}^2\cdot\text{dan}$.

12/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervuarjih	3.09*	4.02	48.51	0.62*	3.09*	1.54*	1.54*	3.09*	30.90*	3.09*

07/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervuarjih	5.79*	2.90*	57.92*	1.16*	5.79*	2.90*	2.90*	5.79*	57.92*	5.79*

*...depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v prašnih usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj našteje kovine so sledeče: Cr (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), Mn (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$), Fe (10,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), Co (0,2 $\mu\text{g}/\text{l}$), Cu (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$), As (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$), Tl (0,5 $\mu\text{g}/\text{l}$) in Ni (1,0 $\mu\text{g}/\text{l}$).

5.4 PAH IN Hg V USEDLINAH

Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot enega pomembnih pokazateljev onesnaženosti zunanega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Področje vzorčenja in analiz živega srebra in policikličnih aromatskih ogljikovodikov urejajo tudi tehnični standardi. Slednji zahtevajo specifične karakteristike vzorčevalnikov, zato smo v letu 2010 izdelali nove vzorčevalnike, primerne za vzorčenje omenjenih parametrov. Meritve vsebnosti živega srebra in policikličnih ogljikovodikov se praviloma izvede dvakrat letno na lokaciji Sv. Mohor.

5.4.1 PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor

	05/15	11/15	04/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
PAH µg/m ² .dan	0.413	0.018*	0.013*	0.075	0.609*	0.018*	0.078	0.046	0.036*	0.015

	05/15	11/15	04/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
Živo srebro µg/m ² .dan	0.246*	22.598**	0.157*	0.125*	1.401	0.224*	0.150*	0.177*	0.447*	0.046*

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizo metodo. Meje določitve za kovino Hg je 0,2 µg/l.

**... prišlo je do kontaminacije vzorca.

6. SKLEP

Na vplivnem območju TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolici TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih ter na referenčni lokaciji Kočevje.

V mesečnem vzorcu padavin se poleg količine padavin določa prevodnost, koncentracijo nitratov, sulfatov, kloridov, amoniaka, kovine Ca, Mg, Na, K in usedline ter težke kovine v usedlinah (Pb, Zn, Cd).

Dvakrat letno se v vzorcih padavin na lokaciji Pri rezervoarjih, poleg cinka, kadmija in svinca, izvede tudi dodatne analize kovin, in sicer kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, talija, vanadija in aluminija. Vsebnost teh kovin se preverja v enem od zimskih in enem od poletnih mesecev. Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot pomembnega pokazatelja onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Zato se izvaja tudi določitev policikličnih aromatskih ogljikovodikov in živega srebra v padavinah. Vzorčenje teh dveh parametrov se izvaja z vzorčevalniki, izdelanimi v letu 2010 skladno s tehničnimi standardi za predmetna parametra.

V mesecu marcu ni bilo kislih vzorcev padavin na območju TE Brestanica (metodologija WMO). Prav tako padavine niso bile kisle na referenčni lokaciji Kočevje.